

Aika 30.03.2017 klo 16:00 - 20:37

Paikka Kirkkoneuvoston kokoushuone, Eerikinkatu 3 A, 3 krs, Turku.
Esteilmoitukset: turku.kirjaamo@evl.fi

Käsitellyt asiat

§	Liitteet	Otsikko	Sivu
136		Kokouksen avaus	4
137		Kokouksen laillisuus	5
138		Kokouksen päätösvaltaisuus	6
139		Eesityslistan hyväksyminen	7
140		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	8
141		Ilmoitusasiat	9
142		Eesitys lakimiehen viran perustamisesta	10
143		Viestintäsihteerin viransijaisuuden ajalle 15.7.2017-29.5.2018 julistaminen avoimeksi	14
144		Kappalainen Johan Mullon jatkaminen 20 % perheneuvojan virassa 31.12.2018 saakka	17
145	1	Sairaalapapin viran avoimeksi julistaminen	19
146	2-4	Vastine piispantarkastuspöytäkirjaan	25
147	5-6	Vuoden 2016 tilinpäätöksen allekirjoittaminen	35
148	7	Talousarvion toteutumavertailu pääluokittain ja investointien toteutumavertailu helmikuulta	39
149	8	Avustusanomus hankkeeseen "Kun valas hotkaisi Joonan"- konsertti ja akvaarionäyttely	41
150		Seurakuntayhtymän osasto Häät-tapahtumassa	44
151		Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän osasto Turun kirjamessuilla 6.-8.10.2017	46
152	9-10	Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän leirikeskuskuljetusten liikennöitsijän valitseminen vuosille 2017-2018	48
153	11	Kasvatusasiain johtokunnan varapuheenjohtajan valitseminen toimikaudelle 2017 - 2018	50
154	12	Varhaiskasvatuksen yksikön kesäkerhojen hinnat	51
155		Omakotitontin vuokraoikeuden siirto	52
156		Asunto-osakkeen myynti (Parrantie 1 B 26, Turku)	53
157		Asunto-osakkeen myynti (Rakuunatie 62 G 65, Turku)	55
158		Muut asiat	57
159		Muutoksenhaku	58
160		Kokouksen päättäminen	59

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Rinne Heimo Korhonen Pentti	kirkkoneuvoston puheenjohtaja jäsen, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja	
	Ainasoja Merja Heikkilä Auvo Kanervavuori Mirjo Knuuti Heikki Lintunen Anna Nappu Juha Rantanen Ari Sandberg Siv Toivari Helmi-Riitta Lukander Harri Nurmio Merja	jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen kirkkovaltuuston puheenjohtaja kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	poistui § 151 aikana Saapui § 145 aikana
	Hermonen Merja Järvensivu Jukka Lehikoinen Jouni	kirkkoherra kirkkoherra kirkkoherra	Saapui § 151 aikana Saapui § 142 aikana, poistui § 150 aikana
	Niittynen Ville Rinne Katri Toljamo Outi Bäck Mia Heino Paula Hurme Hannu Hörkkö Jaana Kallio Hannu Kosola Seppo	kirkkoherra kirkkoherra vs.kirkkoherra vs.kirkkoherra tiedotuspäällikkö yhteisten työmuotojen johtaja vt. talousjohtaja hallintojohtaja, toimielimen sihteeri esittelijä, kiinteistöjohtaja	Poistui § 146 aikana
Poissa	Mäntylä Heikki Norvasuo Tuomo	kirkkoherra kirkkoherra	
Muu	Makkonen Heli-Maarit	tekninen sihteeri, läsnäolo-oikeus	

Allekirjoitukset

Heimo Rinne
puheenjohtajaHannu Kallio
sihteeri

Käsitellyt asiat

§136 - 160

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Turussa (pvm)

Mirjo Kanervavuori

Siv Sandberg

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksen 30.3.2017 pöytäkirja on nähtävänä kirkkoneuvoston kokoushuoneessa osoitteessa Eerikinkatu 3 A, 3krs, Turku ajalla 07.04.2017-21.4.2017 arkipäivisin klo 8-15.45.

Kokouksen avaus

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 136

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Kokouksen laillisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 137

Esitys: Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen laillisuuden.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi.

Kokouksen päätösvaltaisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 138

Esitys: Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

Esityslistan hyväksyminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 139

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Kirkkoneuvoston kokous keskeytettiin klo 17.50 kirkkovaltuuston kokouksen ajaksi. Kokous jatkui klo 20.10.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 140

Esitys: Kirkkoneuvosto valitsee pöytäkirjan tarkastajat.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Mirjo Kanervavuori ja Siv Sandberg.

Ilmoitusasiat

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 141

1. Viranhaltijapäätökset

- Julkiset 1.1.2017 alkaen tehdyt päätökset ovat reaaliaikaisesti nähtävissä luottamushenkilöiden verkkopalvelussa. Salaiset päätökset ovat nähtävissä kokouksessa.

2. Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin päätös

- Tuomiokapituli on 8.3.2017 § 97 päättänyt merkitä tiedokseen

1. pastori Tiina Hallikaisen irtisanomisilmoituksen Turun tuomiokirkkoseurakunnan määräaikaisesta seurakuntapastorin viransijaisuudesta 1.4.2017 lukien ja toteaa hänen palvelussuhteensa Turun tuomiokirkkoseurakuntaan päättyvän 1.4.2017 lukien; ja
2. että Hallikainen on valittu Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kasvatustieteiden keskuksen oppilaitosteologin virkaan 1.4.2017 lukien.

3. Porvoon tuomiokapitulin päätös

- Porvoon tuomiokapituli on 7.3.2017 § 14 päättänyt todeta Turun ruotsalaisen seurakunnan kirkkoherra Björn Öhmanin eläkkeelle siirtymisen 1.12.2017 alkaen.

4. Pöytäkirjoja

- Kiinteistölautakunta 1/13.3.2017 (uuden lautakunnan ensimmäinen pöytäkirja)
- Yhteinen kasvatustieteiden johtokunta 3/21.3.2017

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Esitys lakimiehen viran perustamisesta

114/01.01.00.00/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 142

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Henkilöstön hyvinvointi on muuttumassa keskeiseksi resurssitekiäjäksi kaikilla työpaikoilla. Seurakunnallinen työ on monella tavalla vaativa henkilöstöhallinnon toimintakenttä. Kirkon asema yhteiskunnassa on muuttunut ja muutokset toimintaympäristössä, erityisesti negatiiviset sellaiset, kuormittavat työntekijöitä.

Kirkkolain 11 luvun 2§ mukaiset seurakuntayhtymän tehtävät henkilöstöhallinnossa näyttäisivät keskittyvän palkanmaksun tekniseen toteuttamiseen ja työ- ja virkaehtosopimusten tulkintaan. Kun samassa lainkohdassa seurakuntayhtymän vastuulle on annettu myös luottamusmiestoimintaa, työsuojelua, työterveyshuoltoa sekä työnantajan ja työntekijöiden välistä yhteistoimintaa koskevat asiat, muodostuu henkilöstöhallinnosta kuitenkin laaja kokonaisuus, jossa ei ole kysymys vain säännösten tulkinnasta. Koko yhtymän henkilöstöhallinnolta on totuttu odottamaan yhä monipuolisempaa palvelua.

Seurakuntayhtymän hallintovirastossa oli vuoteen 2011 saakka lakimiehen virka. Tehtävän hoidossa henkilöstöhallinnon asiat korostuivat, erityisesti palkkausjärjestelmän uudistamiseen liittyvät. Kun virka vapautui viranhaltijan siirryttyä toisen työnantajan palvelukseen, perustettiin seurakuntayhtymään henkilöstöpäällikön virka. Viran tehtävänä oli seurakuntayhtymän henkilöstön kehittämisen käytännön toteuttaminen. Samassa yhteydessä lopetettiin eläkkeelle siirtymisen myötä vapaaksi jäänyt yhtymän päätoimisen työnohjaajan virka ja työsuojelupäällikön tehtävä siirrettiin talous- ja suunnittelujohtajalta henkilöstöpäällikölle. Tuolloin laaditun johtosäännön mukaisesti henkilöstöpäällikön tehtävänä on lisäksi:

1. palkkausjärjestelmien kehittäminen
2. ratkaista vuosisidonnaiseen palkanosaan liittyvät asiat
3. avustaa hallintojohtajaa palkka- ja työehtosopimusneuvotteluissa ja muissa henkilöstöhallintoon liittyvissä kysymyksissä
4. toimia seurakuntayhtymän työsuojelupäällikkönä
5. henkilöstökoulutuksen suunnittelu
6. vastata työnohjaustoiminnan kehittämisestä ja koordinoinnista
7. avustaa YKV:n, YKN:n ja johtokuntien puheenjohtajia sekä kirkkoherroja ja muita johtavia viranhaltijoita heidän toimeensa ja virkaansa kuuluvissa henkilöstöasioissa

8. hoitaa muut tehtävät, jotka YKN tai hallintojohtaja hänelle antavat

Edellä kuvatuilla toimenpiteillä henkilöstöhallinnon painopiste siirtyi virkasuhdejuridisesti painottuneesta lähestymistavasta työhyvinvoinnin edistämiseen. Tähän ovat vaikuttaneet erityisesti se, että kun työsuojelupäällikkyyks on henkilöstöhallinnon piirissä, sen tehtäväkenttä integroituu osaksi työhyvinvoinnin kokonaisuutta. Kun myös yhteydet työterveyshuoltoon ovat muuttuneet aktiivisiksi, on henkilöstöpäällikön toimenkuva kehittynyt työhyvinvoinnin johtamisen suuntaan. Edellä listatun johtosääntömuotoilua täydellisempi tehtävien kirjo on laaja, käsittäen mm. palkka-asiamiehen tehtävän, esimiesten laaja-alaisen konsultoinnin sekä asiantuntijuuden työhyvinvointia tukevissa prosesseissa, kuten rekrotoineissa sekä henkilöstöjohtamisen työkalujen hallinnoinnissa. Tehtäviin kuuluvat myös sovitteluprosessit, YT-neuvottelujen käyminen ja opastaminen sekä erilainen verkosto- ja asiantuntijayhteistyö.

Palkkausjärjestelmän uudistaminen viime vuosikymmenellä merkitsi kaikkien seurakuntalouksien palkkahallinnon uudelleenjärjestelyä. Kun palkkojen asetanta on nykyisin hyvin pitkälle seurakuntayhtymän vastuulla, on palkanmäärittelyprosessiin jouduttu lisäämään huomattavasti työ- ja valmistelu-aikaa. Käytännössä palkkaryhmä toimii keskeisenä palkkausjärjestelmän yhtenäisyyden takeena. Kokoukset valmistellaan huolellisesti kirjallisesti ja päätökset suhteutetaan aikaisemmin tehtyihin linjauksiin. Myös koulutus päätökset yhtymän työntekijöiden osalta valmistellaan samalla tavalla, jotta koulutus palvelisi sekä työnantajan, että työntekijöiden tavoitteita.

Kaikkia seurakuntayhtymän yksiköitä, niin seurakuntia kuin yhtymän yksikköjä, palvelee myös hallintojohtajan lähipiirissä toimivien hallintosihteerin, asianhallintasihteerin, kielenkääntäjän sekä toimistosihteerin työpanos.

Erityisesti hallintosihteerin työnkuva on ollut perinteisestikin ollut laaja. Hänen työmääriinsä on vaikuttanut viime vuosina tapahtunut edellä kuvattu henkilöstöhallinnon vaikutusalueen kasvu, mutta myös yleinen hallintoprosesseilta edellytetty ammattimaisuuden kasvu. Koulutustoimikunnan ja palkkaryhmän sihteerin tehtävät ovat omalta osaltaan lisänneet koko ajan tehtävän työmäärää, varsinkin kun koulutustoiminnan suunnitelmallisuutta ja seurantaa on lisätty. Hallintotoiminnan monimutkaistuminen vaikuttaa kaikkien seurakuntayhtymän seurakuntien ja yksiköiden toimintaan. Tämä puolestaan vaikuttaa kaikkeen hallintoviraston toimintaan työmääriä lisäävästi.

Myös kirjaajan viran lakkauttaminen ja asianhallintasihteerin viran perustaminen on vaikuttanut hallintoviraston toimintaan. Sähköisen asianhallinnan kehittäminen on ikään kuin oma maailmansa, joka

palvelee jo nyt kehittämissä vaiheissa koko yhtymää ja sen seurakuntia. Samalla toimistotyön tekemiseen varattu resurssi on vähentynyt. On myös odotettavissa, että yksityisyyden suojaan liittyvien käytäntöjen tiukentuminen, joka koskee myös seurakuntia, tulee aiheuttamaan uutta hallinnollista työtä ja neuvontatarvetta.

Nykyisten työtehtävien analysoinnin perusteella on päädytty siihen, että hallintovirastoon tulisi perustettaisiin lakimiehen virka. Edellä kuvattujen työmääräkapeikkojen lisäksi tehtävänkuvaan tulisivat vakuutusksymysten, hankintatoimen sekä sopimussalkkukokonaisuuden asiantuntijuus. Näitä tehtäviä, erityisesti hankintatoimeen liittyviä on pidetty puutteellisesti resurssoituina ja potentiaalisia säästöjä mahdollistavana.

Lakimiehen tehtävät olisivat:

Lakimiehen tehtävänä on toimia seurakuntayhtymän oikeudellisena asiantuntijana erityisesti yhtymän ja seurakuntien hallinnollisten prosessien osalta

Lisäksi lakimiehen tehtävänä on:

1. tukea yhtymän henkilöstöhallintoa toimimalla palkkaus- muiden materiaalien tyoehtokysymysten, kuten vuosisidonnaisten palkanosien, valmistelijana ja asiantuntijana sekä osallistumalla palkkausjärjestelmien kehittämiseen
2. hallintojohtajan esiteltäväksi tai päätettäväksi tulevien työntekijöiden palkanmäärityksien valmistelu
3. Kipin asiakkuuteen liittyvän yhteistyön tukeminen palkkausprosessien osalta
4. työ- ja virkალainsäädännön muutosten seuranta, sekä tarvittavan sisäisen tiedotuksen, koulutuksen ja esimiestuen antaminen yhteistyössä hallintoviraston muiden asiantuntijoiden kanssa.
5. yksityisyyden suoja, tietosuojaa ja julkisuuslainsäädäntöä koskevien asioiden asiantuntijana toimiminen
6. toimia hankinta- ja kilpailutusasioiden asiantuntijana ja valvoa hankintatoimen lainmukaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta
7. toimia asiantuntijana sopimusasioissa ja seurata yhtymän sopimussalkkua
8. vakuutusasioiden asiantuntijana ja yhteyshenkilönä toimiminen, sekä niistä ohjeistaminen
9. hoitaa muut tehtävät, jotka kirkkoneuvosto tai hallintojohtaja hänelle antavat.

Viran palkkaus tulisi olemaan vaativuusryhmän 603 mukainen (3589,79 €/kk).

Virka tulee perustaa yhteisessä kirkkovaltuustossa. Muutokset 1. pääluokan menoihin ovat vuodelle 2017 niin vähäiset, ettei asiaa tarvitse käsitellä talousarviomuutoksena.

Eesitys

Kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se perustaa hallintovirastoon lakimiehen viran. Viran palkkaus on vaatavuusryhmän 603 mukainen.

Lapsivaikutusten arviointi: Lakimiehen viran perustamisella ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Eesitys hyväksyttiin.

Jakelu

Yhteinen kirkkovaltuusto

Viestintäsihteerin viransijaisuuden ajalle 15.7.2017-29.5.2018 julistaminen avoimeksi

108/01.01.01.00/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 143

Esittelijä:

Viestintäsihteerin kokopäiväinen virka hyväksyttiin osana vuoden 2013 virkapakettia syksyllä 2012 (§ 51 / 27.9.2012), koulutusvaatimuksena medianomin tutkinto tai viestintäalan korkeakoulututkinto, palkkaus vaativuusryhmän 503 mukaisena. Koulutusvaatimuksen hallintovirasto linjasi, että virkaan valittavalla tulee olla korkeakoulututkintonsa pääaineena viestintä (yhteisöviestintä, tiedotusoppi, mediatutkimus tai vastaava) tai hänen tulee olla medianomi.

Viestintäsihteerin virkaan liitettiin 50-prosenttinen Maarian seurakunnan tiedottajan tehtävä. Hallinnollisena esimiehenä toimii tiedotuspäällikkö. Palkkakuluista vastaavat viestintä ja Maarian seurakunta puoliksi.

Vakituinen viranhaltija valittiin kirkkoneuvoston kokouksessa 22.6.2016. Hän jää virkavapaalle 15.7.2017 alkaen ja virkavapaus jatkuu 29.5.2018 saakka.

Viestintäsihteerin työnkuva on laaja. Viestintäsihteerä hoitaa ilmoitusliikennettä, laskuja ja tekee tiedotteita ja nettiuutisia. Hän huolehtii kerran kuukaudessa ilmestyvän ulkoisen lehden ilmoitusosion. Työ sisältää myös viestinnän ja hankkeiden suunnittelua yhdessä muun tiimin kanssa. Viestintäsihteerä päivittää yhdessä tiedottajien kanssa yhtymän sosiaalisen median kanavia. Viestintäsihteerin tulee hallita graafisen suunnittelun perusteet, omata kyky hyvään suulliseen ja kirjalliseen viestintään ja olla sinut sosiaalisen median kanssa. Virkaan on integroitu Maarian seurakunnan tiedottajan tehtävät (50 %), joita ovat yhtymän suurimman seurakunnan ilmoitusliikenne (mm. kirkolliset ilmoitukset), kausiesitteiden kokoaminen, toimintakertomus, sisällön tuottaminen seurakunnan verkkosivuille, työntekijäkokouksiin osallistuminen, tapahtumatiedottaminen sekä muut kirkkoherran hänelle määräämät tehtävät. Viestintäsihteerin tulee kyetä niin itsenäiseen työhön kuin tiimityöskentelyyn. Hänellä tulee olla hyvät sosiaaliset taidot.

Tiedotustoimikunta esittää kirkkoneuvostolle, että se julistaa Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän viestinnässä auki viestintäsihteerin viransijaisuuden. Hakuilmoitus tulee suppeana 2.4. Turun Sanomiin ja kokonaisuudessaan Oikotielle, evl.fi -rekrytointisivuille ja yhtymän Avoimet työpaikat -sivuille.

Viransijaisuus on sijoitettu vaatuvuusryhmään 503 ja siinä on vaatimuksena medianomin tutkinto tai viestintäalan korkeakoulututkinto. Viransijaisuudessa noudatetaan neljän kuukauden koeaikaa. Valitun tulee esittää ennen viransijaisuuden alkua hyväksytty lääkärintodistus. Samalla pyydetään, että yhteinen kirkkoneuvosto valtuuttaa tiedotuspäällikkö Paula Heinon hoitamaan viransijaisuuden täyttöprosessin niin, että esitys viransijaiseksi valittavasta tuodaan yhteisen kirkkoneuvoston päätettäväksi.

Hakuilmoitus kokonaisuudessaan:

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä muodostuu kymmenestä seurakunnasta, yhteisistä työmuodoista ja hallinnosta. Seurakuntien jäseniä on 146 500 ja työntekijöitä noin 450.

Haemme seurakuntayhtymän viestintään

VIESTINTÄSIHTEERIN VIRANSIJAISTA 1.8.2017 – 31.5.2018

Viestintäsihteerin viransijainen sijoittuu seurakuntayhtymän viestintäyksikköön ja hänen tehtäväkuvaansa sisältyy 50-prosenttisesti Maarian seurakunnan tiedottajan työtä. Viestintäsihteerillä on laaja työnkuva. Hän hoitaa ilmoitusliikennettä ja laskuja ja tekee tiedotteita ja nettiuutisia. Hän kokoaa kerran kuukaudessa yhtymän ulkoisen lehden ilmoitusosion. Työ sisältää myös viestinnän ja hankkeiden suunnittelua yhdessä muun tiimin kanssa. Viestintäsihteerin päivittää yhdessä tiedottajien kanssa yhtymän ja Maarian seurakunnan sosiaalisen median kanavia. Maarian seurakunnan osalta viestintäsihteerin hoitaa myös ilmoitusliikennettä (kirkolliset ilmoitukset), tiedottaa tapahtumista, päivittää nettisivuja ja hoitaa seurakunnan mediasuhteita. Hän kokoaa toimintakertomuksen ja kausiesitteet.

Odotamme, että sinulla on

- medianomin tutkinto tai viestintäalan korkeakoulututkinto, pääaineena viestintä (yhteisöviestintä, tiedotusoppi, mediatutkimus)
- viestinnän alan osaamista ja työkokemusta
- graafisen suunnittelun ja kuvankäsittelyn perusteet ja sosiaalisen median taidot
- hyvät suulliset ja kirjalliset viestintätaidot
- olet sosiaalinen ja pystyt niin itsenäiseen työskentelyyn kuin tiimityöhön
- olet konfirmoitu evankelis-luterilaisen kirkon jäsen

Viransijaisuudessa noudatetaan neljän kuukauden koeaikaa. Palkkaus muodostuu Kirkon virka- ja työehtosopimuksen ja vaatuvuusryhmän 503 mukaan. Viransijaiseksi valitun tulee esittää ennen sijaisuuden vastaanottamista hyväksytty lääkärintodistus. Tehtävää haetaan Oikotie-palvelun kautta sähköisesti 24.4.2017 mennessä. Hakemukset voi myös toimittaa osoitteella. Turun ja

Kaarinan seurakuntayhtymä/ kirjaamo, Eerikinkatu 3, 20100 Turku.

Lisätietoja tehtävästä antaa: tiedotuspäällikkö Paula Heino, p. 040 3417 281, s-posti paula.heino@evl.fi ja kirkkoherra Katri Rinne, p. 040 3417 259, s-posti katri.k.rinne@evl.fi

Esitys:

Kirkkoneuvosto julistaa viestintäsihteerin viransijaisuuden avoimeksi esittelystä ilmenevällä tavalla ja valtuuttaa tiedotuspäällikön valmistelemaan viransijaisuuden täytön ja tuomaan esityksen valittavasta henkilöstä kirkkoneuvoston päätettäväksi.

Lapsivaikutusten arviointi: Viestintäsihteerin viransijaisuuden avaamisella haettavaksi ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Asiakohta tarkastettiin kokouksessa.

Jakelu

Tiedotuspäällikkö Paula Heino

Kappalainen Johan Mullon jatkaminen 20 % perheneuvojan virassa 31.12.2018 saakka
84/01.01.01.02/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 144

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Turun ruotsalaisen seurakunnan kappalainen Johan Mullo on elokuusta 2015 alkaen toiminut perheneuvonnassa joko koko- tai osa-aikaisena sijaisena. Hänen nykyinen osa-aikaisuutensa päättyy 31.5.2017. Turun ruotsalaisen seurakunnan hänelle myöntämä, asian ja jatkokoulutuksen mahdollistava virkavapaus päättyy kuitenkin vasta 30.6.2018.

Mullo on omalla kustannuksellaan kouluttautunut psykoterapeutiksi. Hän on aloittamassa perheneuvonnan erikoistumiskoulutusta, jonka edellytyksenä on perheneuvontatyössä toimiminen. Mullo on osoittautunut hyväksi, työhönsä motivoituneeksi ja suositukseksi perheneuvojaksi

Sielunhoitotyön johtokunta on käsitellyt asiaa § 8/2017 8.2. ja päättänyt esittää, että yhteinen kirkkoneuvosto päättäisi kutsua Turun ruotsalaisen seurakunnan kappalaisen, pastori, TM, psykoterapeutti Johan Mullon hoitamaan perheasiain neuvottelukeskukseen vuodesta 2012 täyttämättömänä ollutta perheneuvojan virkaa 1.6.2017 alkaen.

Perheneuvojan virka on vuonna 2012 jätetty täyttämättä säästösyistä. Vaikka perheneuvonnalla on laajaa kysyntää, ei yhtymän talous ole säästö päätöksen jälkeen oleellisesti muuttunut, vaan edelleen käynnissä olevan rakenneprosessin aikana pyritään yhtymälle löytää taloudellisesti nykyistä parempi rakenne. Prosessin ollessa kesken, ei viran vakituinen täyttäminen ole mahdollista. Koska on oletettavissa, että rakenneprosessi ja sen mukainen uudistettu organisaatio saadaan valmiiksi vuoden 2018 aikana siten, että se voidaan ottaa käyttöön 1.9.2019 alkaen, on tässä vaiheessa mahdollista jatkaa Mullon työtä perheneuvonnassa 31.12.2018 saakka nykyisellä 20 % työvelvoitteella edellyttäen, että Turun ruotsalainen seurakunta jatkaa hänen 20 % virkavapauttaan ajalle 1.7.-31.12.2018.

Esitys: Yhteinen kirkkoneuvosto päättää jatkaa pastori Johan Mullon tehtävää perheneuvonnassa 20 % työvelvoitteella 31.12.2018 asti edellyttäen, että Turun ruotsalainen seurakunta jatkaa hänen tehtävää varten saamaansa 20 % virkavapautta ajalle 1.7.-31.12.2018.

Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu asian käsittelyn aiemmissa vaiheissa

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Jakelu

Johan Mullo
Perheasiain neuvottelukeskuksen johtaja Sari Sundvall-Piha
Turun ruotsalaisen seurakunnan kirkkoherra Mia Bäck
Sielunhoitotyön johtokunta
Turun ruotsalaisen seurakunnan seurakuntaneuvosto

Sairaalapapin viran avoimeksi julistaminen

80/01.01.01.00/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 145

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Asia on ollut esillä kirkkoneuvostossa 2.3.2017, jolloin se vapautettiin uuteen valmisteluun.

Käsittely kokouksessa 2.3.2017 oli seuraava:

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on kuusi sairaalapapin virkaa. Sairaalasielunhoitaja Eija Mäkinen jää eläkkeelle 1.8.2017 alkaen. Sielunhoitotyön johtokunta on käsitellyt asiaa § 6/2017 8.2. ja päättänyt esittää yhteiselle kirkkoneuvostolle, että virka julistettaisiin haettavaksi 13.4.2017 päättyvin hakuajoin.

Sairaalapappien virkojen täyttötilanne on viime vuosien aikana vaihdellut. Sairaalapappi Pekka Leppäsen siirryttyä eläkkeelle 1.8.2013 lukien, jätettiin virka, seurakuntayhtymän taloustilanteen vuoksi, säästösyistä täyttämättä. Tuomiokirkkoseurakunnassa ilmenneen säästötarpeen vuoksi ilmaisi seurakuntapastori Katri Helin, tuomiorovasti Heimo Rinteen ja johtavan sairaalasielunhoitaja Hilikka Kakko-Helteen suostumuksella, olevansa valmis jakamaan työaikansa puoliksi seurakuntapastorin ja sairaalasielunhoitajan viran kesken. Kirkkoneuvosto hyväksyi järjestelyn, joka käytännössä merkitsi sitä, että puolet sairaalasielunhoidon säästöstä muuttui Tuomiokirkkoseurakunnan säästökseen (KN § 41/2014 6.2.).

Päätöksen mukaan järjestelyn piti olla voimassa 1.3.2014 alkaen siihen saakka, kunnes sairaalasielunhoitajan viran täyttämistä päätetään, kuitenkin enintään kaksi vuotta. Työnjohdollisesti pastori Helin jäi tuomiorovastin alaisuuteen.

Sairaalapastori Eija Mäkisen jäädessä 1.9.2015 osa-aikaeläkkeelle (KN § 144/2015 29.4.) päätti kirkkoneuvosto kirkkolain 6 luvun 38 § mukaisin perustein siirtää pastori Helinin 1.7.2015 alkaen hoitamaan 100 % viranhoitovelvollisuudella avoimna olevaasairaalasielunhoidon virkaa (KN § 176/2015 21.5.). Eija Mäkisen jatkaessa työtään 60 % työvelvoitteella, oli sairaalasielunhoidon säästöstä jäljellä 40 %. Päätöksen perusteiden mukaan oli sekä Katri Helinin, että seurakuntayhtymän kannalta järkevää, että hän saisi tehdä 100 % sairaalasielunhoidon työtä, jonka erikoistumiskoulutukseen hän oli hakeutunut ja jonka työnantaja hänelle kustantaa.

Pastori Mäkisen siirtyessä eläkkeelle 1.8.2017 alkaen, on vuonna 2013 säästösyistä täyttämättä jätetty virka täytetty. Tuolloin kaavailtu

100 % säästö on kirkkoneuvoston päätöksin muuttunut 40 % säästököksi. Mäkisen jälkeen auki tulevan viran vakituinen kokoaikainen täyttäminen sielunhoitotyön johtokunnan esityksen mukaisesti merkitsee samalla sairaalasielunhoidon osalta säästötavoitteesta luopumista.

Oheinen taulukko selvittää tilannetta

TYÖNTEKIJÄ	2013	Nyt	Esitys	2013/esitys	Nyt/esitys
Hilkka Kakko-Helle jsh	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %
Harri Heinonen	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %
Hanna Hella-Aro	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %
Outi Ruohola	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %
Katri Helin *)	0 %	100 %	100 %	+ 100 %	0 %
Eija Mäkinen	100 %	60 %	100 %	0 %	+ 40 %

*) virka jätettiin säästösyistä täyttämättä 2013. On täytetty ensin 50 %, sitten 50 %. Helinin vajaan (koulutus päättyy 2017) pätevyuden takia palkasta vähennetään 5 %.

Sairaalapappien työ on sairaalayhteisössä arvotettua ja tärkeää. Oman haasteensa työn suorittamiseen tuovat hajallaan oleva työpisteverkosto. Sairaalapappien laaja ja muuttuva työkenttä kohtaa jatkuvasti uusia haasteita. Viime aikoina työssä on korostunut henkilökunnan hoito ja saattohoidon tarpeet. Sairaalapapeilla on viikonloppujen osalta myös ratkaiseva rooli poliisin kanssa yhteistyössä tehtävässä kuolinviestipäivystyksessä, jossa pappi lähtee poliisin mukana viemään suruviestiä kotiin yllättävissä ja äkillisissä kuolemantapauksissa. Vaikka viran vakituinen täyttäminen merkitsee vuoden 2013 säästötavoitteesta luopumista ja henkilöstökulujen kasvua 40 % nykytilanteeseen verrattuna, on viran vakituinen täyttäminen yllä esitetyin perustein perusteltua.

Viran hakuilmoitus on seuraava:

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on 13.4.2017 mennessä haettavana
SAIRAALAPAPIN (602) VIRKA

Tarkemmat tiedot: www.evl.fi/rekrytointi
Sähköisessä rekrytointipalvelussa, oikotie.fi ja evl.fi/rekrytointi julkaistaan ilmoitus seuraavan sisältöisenä:

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on 13.4.2017 mennessä haettavana
SAIRAALAPAPIN (602) VIRKA

SAIRAALAPAPIN VIRKA TURUN JA KAARINAN SEURAKUNTA-

YHTYMÄSSÄ

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on kuusi sairaalapapin virkaa. Sisäisessä työnjaossa ne sijoittuvat pääasiassa Turun yliopistolliseen keskussairaalaan ja Turun kaupunginsairaalaan. Virka on vastaanotettavissa 1.8.2017 alkaen tai sopimuksen mukaan. Hakuaika päättyy 13.4.2017.

Sairaalasielunhoitajan on oltava teologian maisterin tutkinnon suorittanut luterilaisen kirkon pappi tai lehtori.

Virkaan valittavalla tulee olla kokemusta ja koulutusta sielunhoidosta. Mikäli hänellä ei ole sairaalasielunhoidon erikoistumiskoulutusta, on hänen sitouduttava sen hankkimiseen.

Viran kokonaispalkkaus sijoittuu vaatavuusryhmään 602. Virkaan valittavan on ennen viran vastaanottoa esitettävä seurakuntayhtymän työterveyslääkärin laatima, hyväksyttävä lääkärintodistus.

*Tarkempia tietoja antaa johtava sairaalapappi
Hilkka Kakko-Helle
040 341 7355; hilkka.kakko-helle@evl.fi*

Tehtävään sovelletaan 6 kuukauden koeaikaa.

*Turussa 2.3.2017
KIRKKONEUVOSTO*

Esitys: Yhteinen kirkkoneuvosto päättää julistaa sairaalapapin (602) viran haettavaksi esittelyn mukaisilla ilmoituksilla 13.4.2017 päättyvien hakuajoin.

Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu asian käsittelyn aiemmissa vaiheissa.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös: Asia palautettiin uuteen valmisteluun.

Kirkkoneuvoston päätöksen jälkeen sairaalapapin viran täyttöä on käsitelty johtoryhmän kokouksessa 20.3.2017. Lisäksi 16.3.2017 oli kirkkoherrainkokouksen ja johtamisen kehittämisryhmän yhteiskokous, jossa käsiteltiin yhteisten työmuotojen ja seurakuntien työn rajapintoja. Tuossa kokouksessa ei kuitenkaan paneuduttu sairaalasielunhoidon kysymyksiin.

Asian valmistelussa on valitettavan paljon kyse siitä, miten seurakuntayhtymän talous saatetaan kestäväälle pohjalle. Jo noin vuosikymmenen on seurakuntayhtymän talousarvio laadittu joko ilman

harkinnanvaraisten menojen kasvua ja vain parina vuonna vähäisin korotuksin.

Vuonna 2013 työskennellyt rakennetoimikunta asetettiin nimenomaan juustohöyläperiaatteen aiheuttamien epäkohtien vuoksi. Palkkauskustannukset muodostavat lähes kaikki menot esimerkiksi sairaalasielunhoidossa. Myös muut sielunhoitotyön toimialan yksiköt ovat vastaavassa tilanteessa. Vuoden 2013 keväälle edellytettyjen säästöjen toteuttaminen ei sairaalasielunhoidossa ole toteutettavissa muuta kuin virkojen täyttämättömyyden kautta. Edellisessä käsittelyssä ilmenee, miten henkilöstösäästö syntyi, ja miten sen vaikutukset on Katri Helinin palkkauspäätöksillä eliminoitu.

Sairaalasielunhoito olisi vuoden 2013 tilanteessa, mikäli virka täytettäisiin, näin myös säästöjen näkökulmasta, koska muiden menojen osuus on niin vähäinen.

Sairaalasielunhoidon järjestäminen kytkeytyy laajalti vanhusväestön lisääntymiseen. Vallitsevan yhteiskunnallisen näkemyksen mukaan vanhukset pyritään pitämään mahdollisimman kauan kodinomaisissa olosuhteissa ja varsinaisen pitkäaikaissairaanhoidon potilaspaikkoja pidetään niin niukkoina, kuin mahdollista. Siitä huolimatta sairaalanomaisissa tiloissa tapahtuvan hoidon tarve kasvaa koko ajan, ihmisten eliniän kasvaessa. Riippumatta siitä, miten sairaalasielunhoito resurssoidaan, seurakuntayhtymä joutuu ratkaisemaan sen, missä menee seurakuntien työntekijöiden vastuu, ja missä vastuu vanhuksista hoidetaan yhteisten työmuotojen kautta. Todennäköisesti diakoniakeskukseen sijoitettu vanhainkotien sielunhoitaja kannattaa integroida osaksi sairaalasielunhoidon kokonaisuuteen, mutta tällä ei ole voine olla vaikutusta resurssikysymyksiin.

Tulevaisuuden SOTE –ratkaisu tulee korostamaan sairaanhoitopiirin asemaa terveystalouden kentässä, koska tuleva maakuntahallinto joutuu tukeutumaan olemassa oleviin toimijoihin. Turun tapauksessa, Turun kaupunki on sairaanhoitopiirin ylivoimaisesti merkittävin rahoittaja ja vallankäyttäjä. Kaupunginsairaalan ja TYKSin toimintojen yhdistyminen maakunnan alaisuuteen sopii hyvin jo olemassa olevaan sairaalasielunhoidon toimintarakenteeseen, jossa toimimme molempien sairaaloiden alueella. Täydellisyyden vuoksi on hyvä todeta, että hallinnon keskittyessä maakunnan vastulla olevien hoitopaikkojen sijainti tulee laajenemaan Turun ja Kaarinan alueen ulkopuolelle, mikä aiheuttaa uusia ongelmia.

Sairaalasielunhoito on jotakin sellaista, jota ei voi ajatella maalliseksi palvelutehtäväksi. Tämän vuoksi emme voi ajatella, että voisimme siirtää henkistä vastuuta sairaalasielunhoidon järjestämisestä maakunnalle tai muille yhteiskunnan toimijoille. Toiminta ei monen työntekijän yksikössä kärsi kohtuuttomasti, kun yksi virka jätetään täyttämättä, mutta viran täyttämällä saattaisi olla merkitystä kuolinviestipäivystykseen liittyvän resurssiongelman ratkaisemiseksi. Sairaala-

sielunhoitajat ovat nimittäin huolehtineet viikonloppuisin, osana kiertävää sairaaloiden päivystysjärjestelyä, kuolinviestitoiminnasta viikonloppuisin.

Kun mietimme tulo- ja rakennettamme, meillä ei ole varaa sairaalasielunhoidon avautuvan viran täyttämiseen. Perusteita viran täyttämiseksi kuitenkin on olemassa, eivätkä ne mielestäni myöskään ole seurakunnissa tapahtuvan hengellisen tuen kanssa ristiriidassa. Laitosmaailmassa työ on yleensä tehokkaimmin toteutettavissa vakituisen sairaalasielunhoitajayksikön kautta.

Johtoryhmä käsitteli asiaa kokouksessaan 20.3. ja asettui sille kannalle, ettei virkaa julistettaisi haettavaksi tässä vaiheessa.

Esittelijä on asiassa hankalassa välikädessä. Viran täyttö merkitsisi säästötoimenpiteitä jossain muualla, jonkin muun viran tai menoerän kohdalla. Avaamalla viran on syytä odottaa, että kuolinviestipäivystys voidaan toteuttaa siten, että sairaalasielunhoitajien panos viikonloppuisin säilyisi nykyisen kaltaisena. Lisäksi viran avaamisella tunnustetaan vanhusväestön lisääntymisestä johtuva sairaalasielunhoidon jatkuva tarve.

Esitys:

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää julistaa sairaalapapin (602) viran haettavaksi esittelyn mukaisilla ilmoituksilla 13.4.2017 päättyvien hakuajoin.

Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu asian käsittelyn aiemmissa vaiheissa.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Käsittelyssä kirkkoneuvoston jäsen Juha Nappu esitti, ettei virkaa avattaisi, kirkkoneuvoston jäsen Pentti Korhonen kannatti Napun esitystä. Suoritettussa äänestyksessä äänet jakaantuivat seuraavasti: Pohjaesityksen puolesta äänestivät Merja Ainasoja, Auvo Heikkilä ja Anna Lintunen.

Juha Napun esityksen puolesta äänestivät: Juha Nappu, Pentti Korhonen, Ari Rantanen, Mirjo Kanervavuori, Helmi-Riitta Toivari, Heikki Knuuti ja Siv Sandberg.

Kirkkoneuvoston puheenjohtaja Heimo Rinne äänesti tyhjää.

Kirkkoneuvoston päätökseksi tuli kirkkoneuvoston jäsen Juha Napun esitys, että sairaalapapin virkaa ei avata.

Liitteet

Liite 1 Sairaalapapin virkoja koskeva kooste

Jakelu

Sielunhoitotyön johtokunta
Hilkka Kakko-Helle
Sielunhoitotyön johtokunta

Vastine piispantarkastuspöytäkirjaan

6/00.03.02/2016

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 146

Esittelijä: Hallintojohtaja Hannu Kallio

Esittely: Vastauksena Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä 7.-13. maaliskuuta 2016 pidetyn piispantarkastuksen johdosta annettuun tarkastuspöytäkirjaan, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto antaa seuraavan selvityksen:

Vastaukset pappisasessori Tapani Erämajan laatimaan raporttiin hallinnon ja talouden tarkastuksesta:

Seurakuntayhtymän säännöstöjä, niiden tarkastelua ja kommentointia

1. Yhtymän perussääntö on laadittu siten, että siinä ei ole lueteltu kaikkia työmuotoja, joita muuttuvassa seurakuntatyössä kehitetään. Retriittityö ja hengellinen ohjaus ovat tärkeitä toimintamuotoja, mutta perussäännön kehittämistä koskevassa keskustelussa tärkeimpinä ratkaistavina asioina on pidetty laajempia seurakuntalaisryhmiä palvelevien yhteisten työmuotojen ja seurakunnissa tehtävän työn rajapintojen määrittelyä. Perussäännön uusiminen on olennainen osa tulevaa kehittämistyötä.
2. Lainsäädännön muutokset otetaan huomioon, kun kirkkovaltuuston työjärjestystä uudistetaan.
3. Yhteisen kirkkoneuvoston ohjesääntö on vahvistettu vuonna 2015. Pohdintaa esittelyoikeuksista on harjoitettu kehittämishankkeen aikana ja sitä jatketaan johtamisen kehittämissryhmän työssä.

Aloitteista, joita oli vuoden 2014 tasekirjan mukaan käsittelemättä 9, on vuoden 2016 tasekirjassa todettu eri toimenpitein ratkaistuksi 8. Poikkeamat johtuivat näiden käsitellyiksi tulleiden aloitteiden vastauspäätöksen puuttumisesta. Näiden aloitteiden loppuun saattaminen tullaan tasekirjan hyväksymisen ohella toteamaan myös erillisellä päätöksellä. Edelleen käsittelemättä on valtuutettu Pentti Korhosen 14.3.2013 tekemä aloite ehtoolliseivän valmistamisesta seurakunnissa. Aloite on valmisteltavana kirkkoherrainkokouksella. Aloitteiden, jotka on tavalla tai toisella ratkaistu, vieminen ratkaisemisen jälkeen kirkkovaltuuston tietoon ei ole toiminut riittävän hyvin. Tehdyt aloitteet viedään nykyisin sähköiseen asianhallintajärjestelmään, minkä kautta valmistelun etenemistä voidaan seurata ja asian valmistuttua hoitaa kirkkovaltuuston informointi asianmukaisesti.

4. Kiinteistölautakunnan nimikkeellä on ilmeisesti haluttu korostaa sen käsiteltävien asioiden merkittävyyttä. Sen asettamisessa ja sen

toimintatavassa on selkeästi mielletty sen olevan samanlainen johtokunta, kuin Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän muutkin johtokunnat. Tarkastuksessa havaitut vanhentuneet säännökset ja nimi tullaan korjaamaan ajan tasalle, kunhan on päätetty, mitkä johtokunnat seurakuntayhtymän organisaatioon jatkossa kuuluvat.

5. Yhteisen kasvatusasiain johtokunnan osalta esitetyt muutokset toteutetaan valmisteilla olevan hallintorakenteen päättämisen jälkeen.

6. Yhteisen diakoniatyön johtokunnan osalta esitetyt muutokset toteutetaan valmisteilla olevan hallintorakenteen päättämisen jälkeen.

7. Yhteisen lähetystyön toimikunta on mielletty Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä lähinnä seurakuntien lähetystyöstä vastaavien viranhaltijoiden yhteistyöforumiksi. Tätä taustaa vasten se ei voisi olla nykymiehityksellä päätöksentekokoelimenä toimiva johtokunta. Lähetystyö toteutuu nykymuodossaan lähes kokonaan seurakuntien kautta ja yhteisen lähetystyön toimikunta toimii kirkkoneuvoston suuntaan lähinnä lausunnon antajana, näin esimerkiksi lähetysmäärärahojen jaon kysymyksissä. Osana lähetystyön ja yleensäkin kansainvälisen vastuun uudelleenjärjestelyä lähetystyön toimikunnan tehtäväkenttä ja suhde yhteiseen kirkkoneuvostoon saattaa muuttua organisaatorakenteiden kehittämistyössä ja tuolloin esitetyt näkökohdat otetaan huomioon.

8. Yhteisen sielunhoidon johtokunnan osalta esitetyt muutokset toteutetaan valmisteilla olevan hallintorakenteen päättämisen jälkeen.

9. Ei lausuttavaa yhteisten työmuotojen johtosäännön osalta

10. Ei lausuttavaa hallintoviraston johtosäännön osalta

11. Keskusrekisterin yhteyteen on siirretty hallintovirastoon kuuluvia toimintoja, kuten hautatoimisto, puhelinvaihe, sekä monistamo. Toimenpiteillä on luotu yhtenäinen palveluyksikkö, joka kykenee varmistamaan parhaan mahdollisen seurakuntalaisten ja muidenkin asiakkaiden palvelun. Johtajuuden jakaminen perustui meneillään olevan kehittämistyön lopputulosten odotteluun, mutta kirkkoneuvosto on 2017 päättänyt täyttää keskusrekisterin johtajan viran johtamisen selkeyttämiseksi. Johtajan valinnan jälkeen tullaan uudistamaan sekä johtamisorganisaatio, että tekemään ohjesääntöön tarvittavat nimikemuutokset ja korjaamaan vanhentuneet lakiviittaukset. Uudistuksessa tullaan samalla huomioimaan alueellisen keskusrekisterin aiheuttamat ohjesääntö- ja johtamisnäkökulmat.

12. Tiedotustoimiston osalta vallitsee yksimielisyys siitä, että viestintä vastaa paremmin nykyajan käsitteistöä. Esimiehisyyden osalta kirkkoneuvosto on aiemmin katsonut esimiehisyyden sopivan hallintojohtajalle, mutta kehittämistyön kuluessa asia on elänyt. Tiedotustoimikunnan ja tiedotuksessa työskentelevien piirissä on perinteisesti esiintynyt pelkoa tiedotuksen joutumisesta epäitsenäiseen ja alisteiseen asemaan. Johtamisen kehittämistyössä tullaan huomioimaan sekä yhtymän tarpeet tavoitteelliseen yhteisöviestintään ja sisäiseen viestintään sekä viestinnän luontevaan integroimiseen osaksi päätösten valmistelua.

13. Kirkkoherrainkokouksen kaltaista kirkkoherrojen säännöllistä mielipiteiden vaihtoa ja vuorovaikutusta edistävää elintä tarvitaan,

kun toimitaan pääosin yhden kaupungin alueella. Kirkkoherrainkokouksen toimintaa koskeva ”ohjesääntö” on perinteisesti hyväksytty kirkkoherrainkokouksessa, mutta nyt säännöskokoelmassa oleva ”ohjesääntö” hyväksyttiin yhteisessä kirkkoneuvostossa virheellisesti vuonna 2002, vaikka oikea menettely olisi ollut asian tiedoksi merkitseminen. Samaa epävirallista asemaa kuvaa myös ”ohjesääntö” kohta, jonka mukaan ”Muutokset tähän ohjesääntöön tekee kirkkoherrainkokous”. Kirkkoherrainkokouksen rooli hautausmaiden ja kappeleiden osalta sekä seurakuntatoimiston valvomisvastuu perustuvat käytännön seikkoihin. Hautausmaiden ja kappeleiden koko henkilökunta kuuluu kiinteistöjohtajan kautta hallintoviraston henkilöstöön. On katsottu, että samantapaiset seikat, jotka kirkkorakennusten osalta käytön osalta kuuluvat kirkkoherralle, vaativat myös siunauskappeleiden käytön asianmukaisuuden valvontaa ja yhdenmukaisten menettelytapojen linjausta. Mitä tulee seurakuntatoimiston valvontavastuuseen, se perustuu seurakuntatoimiston johtosääntöön, eli mandaatin on antanut yhteinen kirkkoneuvosto. Tässä on tavoiteltu lähinnä yhtenäisten toimintatapojen noudattamista, sillä seurakuntasihteerit joutuvat työssään hoitamaan normaalisti kahden ja sijaistustilanteissa useammankin seurakunnan asioita. Kirkkoherrainkokoukselle annettu mandaatti ei kuitenkaan voi ohittaa normaalia esimiesvastuuta, joka keskusrekisterin johtajalla on. Lausunnossa esitetyt huomiot otetaan huomioon, kun kirkkoherrainkokouksen asemaa ja johtosääntöä muutetaan osana yhtymän johtamisjärjestelmän kehittämistä.

14. Johtoryhmän asema on kuvailtu tarkastuslausunnossa siten, kuten se seurakuntayhtymän piirissäkin on mielletty. Johtoryhmän kokoonpano ja tehtävät arvioidaan yhtymän rakenneuudistuksen edetessä.

Talous

Vuonna 2013 työskennellyt rakennetoimikunta asetettiin tuolloin ilmenneen verotulokriisin vuoksi, koska juustohöyläperiaate ei ole oikeudenmukainen eikä toiminnan vaikuttavuuden kannalta paras tapa säästää. Toimikunta halusi myös varautua tuloillaan olevaan kuntuuudistukseen. Verotulojen alenema vuonna 2012 oli eri syistä johtuva pääosin laskennallinen poikkeama ja yhdessä aikaisempien säästötoimenpiteiden kanssa vuoden 2013 toimenpiteet riittivät saattamaan taloutemme vuonna 2014 kestäväälle pohjalle.

Seurakuntayhtymän talous olisi näillä toimilla saatu tervehdytettyä, mutta vuoden 2014 jälkeen tapahtunut luopuminen vanhan mallin mukaisesta yhteisöveromallista on merkinnyt Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymälle merkittävää verotulojen laskua. Valtion korvauksesta saamamme rahamäärä on n. 1,5 miljoonaa € alempi, kuin mitä vuoden 2015 ja 2016 yhteisöverot olisivat tuottaneet. Tämä rahamäärä vastaa taloutemme epätasapainoa.

Ratkaisuvaihtoehtoja ovat henkilöstömenojen merkittävä supistaminen, tuottamattomien omaisuuserien karsinta, asuntojen vuokratuottojen nostaminen ja veroprosentin nostaminen.

Rakennekehitystyötä jatkettiin vuonna 2014 ja työ johti valmiin esityksen luovuttamiseen yhteiselle kirkkoneuvostolle tammikuun 2016 lopussa. Tämän jälkeen kehittämishanketta on viety eteenpäin seurakuntarakenteen osalta tuomiokapitulin asettaman selvitysmies Sami Lahtiluoman toimesta ja johtamisjärjestelmän osalta kirkkoneuvoston puheenjohtaja, tuomiorovasti Heimo Rinteen johtaman johtamisen kehittämissyöryhmän toimesta. Lahtiluoman määräaika esitykselleen on toukokuun 2017 loppu ja Rinteen ryhmän esitys valmistuu huhtikuun 2017 aikana.

Kehittämistyön tavoitteet eivät ole muuttuneet vuonna 2014 ja 2015 asetetuista, mutta keskeisenä ja samalla sekä päätöksentekijöitä ja työntekijöitä mietityttävinä asioina ovat se, miten yhteisesti tehtävän työn ja seurakunnissa tehtävän työn raja- ja suoritustasot sekä miten yhteisen kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston ja vastaavasti seurakuntaneuvostojen valta- ja vastuusuhteet järjestetään käytännön toiminnan johtamisen osalta.

Raportissa viitattu JHTT Vesa Keson analyysi on kuvaava ja hyödyllinen. Seurakuntayhtymän sijoitusomaisuuden lasku on pääosin johtunut vuosituhaten ensimmäisinä vuosina tehdyistä mittavista rakennusinvestoinneista, joista Aurakadun kiinteistöt ja Henrikin kirkon laajennus olivat merkittävimmät. Lainamäärien kasvu johtuu asuintalokannan tulosta peruskorjausikään.

Seurakuntayhtymän taseeseen sisältyy lausunnossa kuvattujen epävarmuustekijöiden ohella merkittävä positiivinen erä, koska hautainhoitorahaston omaisuus ylittää merkittävästi kirkkohallituksen ohjeiden mukaisen laskennallisen hoitovastuun. Asia on aktiivisen selvityksen alaisena.

Kiinteistötoimi

Seurakuntayhtymän asuntovarallisuus on poikkeuksellinen laaja. Lausunnossa tuodaan esille tyypillisiä vuokratulojen omistamiseen liittyviä ongelmakohtia, joita ovat kiinteistökulujen kalleus ja seurakuntayhtymälle sopiva vuokratuottojen tavoitetaso. Useimmat institutionaaliset sijoittajat ovat luopuneet asuinhuoneistoista, mutta erityisesti aravakohteiden myyntimahdollisuudet ovat hyvin rajalliset.

Sijoitusmielessä omistettujen kiinteistöjen tuottotason arviointi ei ole täysin yksiselitteistä. Perinteinen liikekirjanpito jaksoittaa rakentamiskustannukset ja peruskorjaukset poistojen kautta. Tässä esimerkiksi lainojen nostot eivät vaikuta kannattavuuslaskelmiin muuta kuin lisääntyneiden korkojen kautta. Kassavirtapohjaisessa laskennassa ratkaisevaksi muuttuu alku- ja loppuhetken määrittely.

Lausunnossa todetaan aivan oikein, että seurakunnallisessa käytössä olevien tilojen ja sijoituskiinteistöjen seuranta tasekirjan samassa kohdassa vaikeuttaa johtopäätösten tekemistä. Tulemme selvittämään mahdollisuudet laskenta- ja raportointimenetelmien läpinäkyvyyden toteuttamiseen, jolloin päätöksenteko perustuisi faktatietoihin. Lisäksi voisimme arvioida kiinteistöomaisuuteen sidotun pääoman tuottoa suhteessa muun sijoitustoiminnan pääomien tuottoon. Tämän jälkeen päätöksenteko esimerkiksi kohtuullisesta ja seurakuntayhtymän tavoitteita palvelevasta vuokratuottotasosta olisi mahdollista.

Tuomiokirkon peruskorjaus lähestyy, vaikka vielä tällä hetkellä ei ole näkyvissä akuutteja ongelmia. Edellisen kerran tuomiokirkkoa peruskorjattaessa valtiolta maksoi puolet kustannuksista. Kun yhteisöverouudistuksen myötä kirkkohallitus saa valtiolta korvausta kirkon hoitamasta yhteiskunnallisesti merkittävästä työstä, mukaan luettuna kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ylläpito, on vanhan periaatteen mukaisesti yhteiskunta jo vanhan verotusjärjestelmän vallitessa halunnut asettaa Turun tuomiokirkon erityisasemaan. Tulemme vaikuttamaan kirkkohallitukseen, jotta se voisi luoda järjestelyn, jolla suurellekin seurakuntayhtymälle ylivoimaisen kallis keskiaikaisen katedraalin peruskorjaus voitaisiin esimerkiksi pitkäkestoisella rahastoinnilla rahoittaa siltä osin, kuin peruskorjauksen ei katsota kohtuudella kuuluvan Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymälle.

Hautainhoitorahastojen osalta viitataan jo aiemmin mainittuun aloitettuun selvitystyöhön Turun hautainhoitorahaston osalta. Sen sijaan Piikkiön hautainhoitorahaston alikatetilanteen paikkaaminen on oikeudellisesti epäselvä kysymys. Piikkiön hautainhoitorahaston epätasapaino oli syntynyt jo 1960-luvulla, ja seurakuntayhtymän tähän asti tekemillä päätöksillä on haluttu lähinnä varmistaa seurakunnan ja seurakuntayhtymän maine sopimuskumppanina ja kohtuullinen kokonaistulos. Määräaikaisten hoitojen lopettaminen heti varojen loppuessa olisi ollut taloudellisesti kestävä ratkaisu, mutta ratkaisu olisi saattanut haudanhoitotalletusten tekijät hyvin epätasa-arvoiseen asemaan. Piikkiön hautainhoitorahaston varojen loputtua ainaishoitoja on jatkettu 1.3.2014 saakka ja määräaikaishoitojen osalta yli sen, sopimuksen mukaan. Syntyvä alijäämä selviää vasta vuonna 2024, koska tulevien vuosien hoitokustannuksia ei pystytä ennakoimaan riittävän tarkasti. Seurakuntayhtymä on pitänyt parempana määräaikaisten hoitojen aiheuttaman kustannuksen seuranta ja loppusumman kattamista yhdellä kertakirjauksella, kuin Piikkiön hautainhoitorahaston pääomittamista joka vuosi. Se, miten syntynyt vaje katetaan, ei ole olemassa päätöstä, mutta vaihtoehtoina on joko keskuskirjanpidon saatavan alas kirjaiminen vuoden 2024 jälkeen tai summan kattaminen muista tase-eristä.

Piikkiön seurakunnan testamenttivarat ovat vähäiset, ja

testamentteja tulee käyttää niiden käyttöehtojen mukaisesti. Vapaasti käytettävien testamenttien käyttö hautainhoitorahaston vajeen kattamiseen ei ratkaisisi kuin osan ongelmasta.

Toiminta

Yhteisten työmuotojen tilanne poikkeaa paikallisseurakunnissa tehtävästä työstä usein siinä, että työ kohdistuu ihmisiin, joilla ei aktiivista suhdetta seurakuntaan. Tämän kaltaista työtä tehdään ikään kuin piilossa. Toisaalta yhteisesti tehdään myös työtä, joka elimellisesti liittyy seurakuntien tekemään hengelliseen työhön. Se, kuka on työn ”tilaaja”, apua hakeva seurakuntalainen, vai seurakuntalaisistaan huolehtiva seurakunta, tulee vaatimaan johtamisjärjestelmän kehittämistyöltä analyysi- ja kuulemiskykyjä.

Yhteisen lähetyspiirien viran jäätyä täyttämättä, on pyritty etsimään ratkaisuja seurakuntien välisen yhteistyön järjestämiselle. Tässä asiakokonaisuudessa on myös ulkomaalaistaustaisten henkilöiden piirissä tehtävä työ pohdinnan alaisena. Asioiden kompleksisuutta on lisännyt 2015 voimakkaasti kasvanut turvapaikanhakijoiden joukko, jotka hekin tarvitsisivat kansainväliseen vastuuseen suuntautuneiden työntekijöiden huomiota.

Tämä asiakokonaisuus liittyy johtamisen kehittämistyöhön keskeisenä asiakohtana, ja nykytilanteeseen tullaan etsimään paremmin toimiva ratkaisu.

Lausunnossa kiinnitetään huomiota viestinnän resurssointiin. Esitettyjen esimerkkien mukaan käytämme vähemmän, jopa olennaisesti vähemmän varoja viestintään per seurakuntalainen kuin Tampere ja pääkaupunkiseudun vertailukelpoiset seurakuntayhtymät. Tampereen seurakuntayhtymässä työskentelee noin viidennes enemmän työntekijöitä kuin meillä. Tämän on mahdollistanut jo pitkään korkeammalla tasolla ollut veroprosentti. (1,25%) Olemme joutuneet jakamaan niukkuutta muillekin toimintasektoreille kuin viestintään. Toisaalta seurakuntayhtymän lehti, Lilja, joka leviää kaikkiiin mainoskiellottomiin kotitalouksiin, on useille jäsenillemme lähes ainut säännöllinen kontakti seurakuntaan. Tiedotuksen merkitys tunnustetaan ja tulemme koko ajan miettimään uusia ja toimivia tavoittamiskeinoja. Selvityksen alaisena on myös toimivien ylimääräisten jakelupisteiden verkosto. Yhteistyö naapuriseurakuntien kanssa sopii meille hyvin, mutta lehden paikallisen kiinnostavuuden varmistamiseksi tämä johtaisi paineisiin lehden sivumäärän laajentamiseen, mikä nostaisi kustannuksia. Asia tullaan kuitenkin selvittämään.

Arkistotoimi

Arkistotilojen osalta tilanne Eerikinkadun kiinteistöllä on ollut vaikea.

Kellarikerroksessa on satoja neliömetrejä arkistotilaa, joka on ollut kiinteistössä vuokralla olleiden Turun verotoimiston ja viimeksi Turun sosiaalitoimen käytössä. Vuokralaisten lähdettyä helmikuussa 2017 omien arkistojen järjestäminen on mahdollista Eerikinkadun kiinteistön alueella. Keskusrekisterin yhteydessä oleva arkisto täyttää parhaiten arkistolle asetettavat vaatimukset. Olemme palkanneet FM Hanna Ruohosen suorittamaan Keskusrekisterin arkiston seulontaa, jonka tarkoituksena on vapauttaa, esimerkiksi siirtämällä vähemmän käytettyjä aineistoja maakunta-arkistoon, tilaa kolmannessa kerroksessa sijaitsevalle hallintoarkiston materiaalille. Tulemme myös selvittämään kellaritiloissa olevan päätearkiston, jossa lausunnossa mainittu vesijohto sijaitsee, siirtämistä muihin verotoimistolta vapautuneisiin arkistotiloihin.

Arkistonmuodostussuunnitelmaa on laadittu samalla, kun sähköiseen asianhallintajärjestelmään siirtymistä on valmisteltu. Tämä sähköinen arkistonmuodostussuunnitelma toteutetaan vuoden 2007 suosituksen mukaisesti, ja se tulee samalla muodostamaan paperisia arkistoja koskevan suunnitelman.

Henkilöstö

Henkilöstön kehittäminen tilanteessa, jossa henkilöstömäärät vähenevät ja organisaatiossa on valmisteilla suuria muutoksia, on erityisen haastavaa. Talouden tiukkuus on edellyttänyt esimerkiksi koulutustoiminnan tarkkaa kohdentamista, jolloin koulutukseen lähettämiset harkitaan sekä yksilön, että työnantajan näkökulmasta. Tiukkenemisen vastapainoksi henkilöstöhallinnon toimesta on pyritty Sopuisa työyhteisö –toimintamallin sekä muunkin työkyvyn johtamiseen pyrkivän toiminnan kautta parantamaan työssä viihtymistä ja yhteishenkeä.

Henkilöstöhallinnon ja yhteisen työntekijäpolitiikan suunnittelu ja linjaus toteutuu henkilöstöpäällikön ja hallintojohtajan yhteistyönä, mutta keskeisiä toimijoita ovat myöskin päätösten valmisteluprosessiin kuuluvat koulutustoimikunta sekä palkkatyöryhmä, joissa on myös hallintoviraston ulkopuolista asiantuntemusta. Henkilöstöpäällikön asema johtoryhmän kokoonpanossa on asialistalla johtamisen kehittämistyöryhmän työssä.

Hallintojohtajan toimintaan liittyvät viipeet selittyvät hallintojohtajan käsityksen mukaan työtehtävien priorisoinnista ja siihen, että ihmistoiminta ei ole aina täysin virheetöntä. Heinänokan vuokrasopimuksen allekirjoittamisen viipymisessä oli kysymys ennen turvapaikanhakijoiden saapumista suullisesti sovittujen ehtojen mukaisten vuokraerien arvonnäkökohtelusta, jossa taloustoimisto oli ryhtynyt käsittelemään hanketta kirjanpidossa toisin kuin mitä hallintojohtaja oli SPR:n kanssa sopiessaan pitänyt osapuolille edullisena ja verosäädösten mukaisena. Lopullinen sopimus tehtiin taloustoimiston tulkinnan mukaisesti.

Henkilöstöltä tulleiden aloitteiden osalta ei ole tietoa, mitä muita aloitteeksi tarkoitettuja esityksiä olisi jäänyt lopullista ratkaisua vaille, kuin lausunnossa mainittu kuolinviestipäivystyksen järjestelyihin liittyvä asia. Siinä on kysymys siitä, että kirkkoneuvoston aikanaan päättämä tapa järjestää kuolinviestipäivystys on aiheuttanut osalta sairaalasielunhoitajien piiristä tulleen kirjeen, jossa toivotaan viikonloppujen päivystysrasitteen vähentämistä tai taloudellista tai muuta kompensatioita. Asiaa on käsitelty yhteistyötoimikunnassa ja tällä hetkellä koko päivystyksen järjestämistapaa pohditaan kirkkoherrainkokouksen asettamassa työryhmässä. Päivystyksen operatiivinen vastuu on diakoniakeskuksen yhteiskunnallisen työn papilla. Aloitteen tekijät eivät ole saaneet asiaan esittämänsä ratkaisua, mutta asia ei ole pelkällä kirkkoneuvoston tekemällä hallinnollisella päätöksellä ratkaistavissa, koska kolikon käänttöpuoli merkitsee seurakuntien työntekijöiden työmäärän lisäämistä, mikäli kuolinviestipäivystys halutaan säilyttää nykyisellä tasollaan.

Toinen henkilökunnan toivomus, joka ei ole edennyt halutuksi päätökseksi koskee ns. punkkirokotusasiaa. Siltä osin asia siirrettiin yhteistyötoimikunnasta vuoden 2017 budjettivalmisteluun, mutta budjetin valmistelussa tarvittavaa määrärahaa ei esitetty. Kanta perustuu THL:n suositukseen, Turun hyvinvointitoimialan asianomaisen ylilääkärin antamaan lausumaan sekä Turun kaupungin puistotyöntekijöiden ja Kuntec Oy:n työntekijöiden kohdalla sovellettavaan vastaavaan käytäntöön.

Tulemme yhtymän henkilöstöhallinnossa huolehtimaan, että henkilöstön aloitteet tulevat käsitellyiksi. Normaaliforum näille on yhteistyötoimikunta, mutta aloitteiden ja ideoiden vireilletulolle ei aseteta muotovaatimuksia.

Mikael Agricolan patsaan ympäristö on laitettu juhlatapahtumien edellyttämään kuntoon loppuvuoden 2016 aikana ja tarvittavat puistotyöt viimeistellään kevään 2017 aikana.

Arkkipiispan lausunto

Piispantarkastukseen liittyvän talouden ja hallinnon tarkastuksen raportin lisäksi arkkipiispa on antanut lausuntonsa piispantarkastuksessa esille tulleista havainnoista. Edellä annetussa vastauksessa on jo käsitelty arkkipiispan lausuntoon liittyviä huomiota, mutta erikseen on tarpeellista todeta seuraavat seikat.

Seurakuntajakoon liittyvä valmistelu on edennyt, seurakunnat ovat tehneet esityksensä seurakuntajaosta ja tuomiokapitulin asettaman selvitysmiehen Sami Lahtiluoman työtä on kaikin tarpeellisin tavoin tuettu.

Yhteisten työmuotojen ja muuta johtamisjärjestelmää kehittämään

on asetettu kirkkoneuvoston toimesta 9.6.2016 kirkkoneuvoston puheenjohtaja, tuomiorovasti Heimo Rinteen johtama johtamisen kehittämistyöryhmä. Sen itselleen asettamana tavoitteena on vastauksen antaminen seuraaviin asiakokonaisuuksiin: 1. Ylimmän johdon tehtävät, 2. Johtoryhmän kokoonpano ja tehtävä, 3. Kirkkoherrojen asema yhtymän johdossa, 4. Kirkkoneuvoston esittelijävastuut ja 5. Yhteisten työmuotojen johtamisjärjestelmä. Työryhmän esitys johtamisjärjestelmän osalta on jätetty yhteiselle kirkkoneuvostolle 29.11.2016. Esitystä on käsitelty yhteisen kirkkoneuvoston seminaaripäivässä ja sen työ jatkuu huhtikuun loppuun saakka, koska erityisesti yhteisten työmuotojen aseman järjestäminen on vaatinut valmistelu-aikaa. Työn on tarkoitus valmistua huhtikuun 2017 loppuun mennessä.

Turussa 30.3.2017

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää antaa esittelyn mukaisen vastauksen piispantarkastuspöytäkirjaan.

Lapsivaikutusten arviointi: Vastauksella ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Ei muutoksenhaku-oikeutta.

Käsittely:

Käsittelyssä esitettiin ensimmäisessä asiakohdassa seuraavien sanojen poistoa : "laajempia seurakuntalaisryhmiä palvelevien " lauseessa: "Retriittityö ja hengellinen ohjaus ovat tärkeitä toimintamuotoja, mutta perussäännön kehittämistä koskevassa keskustelussa tärkeimpinä ratkaistavina asioina on pidetty laajempia seurakuntalaisryhmiä palvelevien yhteisten työmuotojen ja seurakunnissa tehtävän työn rajapintojen määrittelyä."

Päätös:

Esitys hyväksyttiin käsittelyssä tehdyin muutoksin.

Asiakohta tarkastettiin kokouksessa.

Liitteet

- Liite 2 Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän piispantarkastuksen tarkastuspöytäkirjan arkkipiispan lausunto
- Liite 3 Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän piispantarkastuksen tarkastuspöytäkirjan asessorin raportti hallinnon ja talouden tarkastuksesta
- Liite 4 Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän piispantarkastuksen tarkastuspöytäkirjan notaarin laatima kertomus piispantarkastuksen kulusta

Jakelu

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli

Vuoden 2016 tilinpäätöksen allekirjoittaminen

26/02.04.00.03/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 147

Esittelijä: vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Vuoden 2016 tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätöskirja ja tilinpäätösyhteenvedot ovat luottamushenkilöiden sähköisessä kokouskäytännössä. Tasekirja on tallennettu yhtymän verkkoon kaikkien virkamiesten luettavaksi kansioon Y: Avoin / Tasekirja / Tasekirja 2016.

Kirkkoneuvoston jäsenillä on ollut mahdollisuus tehdä oikaisuja tasekirjan teksteihin ensimmäisen käsittelyn jälkeen sähköpostitse perjantaihin 24.3.2016 klo 15 mennessä.

Tilinpäätös sisältää seuraavat asiakirjat ja erilliskirjanpitojen tilinpäätökset: konsernitase, hautainhoitorahasto ja Piikkiön hautainhoitorahasto, testamenttirahasto, kolehtikirjanpito ja vapaiden varojen rahasto. Keskuskirjanpitoon sisältyvät erilliskirjanpidot Hannunniitun ja Varissuon asuintaloista sekä keskuskirjanpidon rahastosalkusta. Hautainhoitorahastoon sisältyvät erilliskirjanpidot Jaanin ja Pernon asuintaloista sekä hautainhoitorahaston rahastosalkusta. Testamenttirahastoon sisältyy erilliskirjanpitoa testamenttirahaston rahastosalkku.

Seurakuntayhtymä, keskuskirjanpito

Tilikauden alijäämäksi muodostui 1,2 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin ylijäämä oli 731 t euroa. Toimintatuotot ilman sisäisiä eriä ovat 10,5 milj. euroa, näistä vuokratuottoja on 6,3 milj. euroa. Toimintakulut ilman sisäisiä eriä ovat 35,3 milj. euroa. Sisäisiä tuottoja ja kuluja on 854 t euroa. Toimintatuotot ovat kasvaneet 809 t euroa vuodesta 2015, näihin sisältyy 600 t euroa asunto-osakkeiden myyntituloja. Toimintakulut ovat kasvaneet vuodessa 669 t euroa.

Kirkollisveroprosentti vuonna 2016 oli 1 %. Kirkollisverotuloja kertyi 25,6 milj. euroa ja yhteisöveroja kertyi 0,8 milj. euroa. Valtion korvausta saatiin 4,2 milj. Kirkollisverotulot ylittyivät budjettiin nähden vajaan miljoonan euron verran ja valtion korvaus sekä yhteisöverot ylittyivät yhteensä budjettiin nähden 1,1 milj. euroa. Vuoteen 2015 verrattuna kirkollisverotulot olivat 104 t euroa suuremmat. Yhteisöverotulot ja valtion korvaus yhteensä olivat 794 t pienemmät kuin edellisenä vuonna. Verotuskustannukset tilikaudelta ovat 554 t euroa, ja ne laskivat 223 t euroa vuodesta 2015.

Keskusrahastomaksua kirkon yhteisen toiminnan rahoittamiseksi maksettiin 1,9 milj. euroa. Vuoden 2013 alusta alkaen jokaisen seurakunnan ja seurakuntayhtymän on suoritettava eläkerahastomaksua kirkon keskusrahaston kartuttamista varten. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän osalta vuoden 2016 eläkerahastomaksu oli 1 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja kulut yhteensä ovat 1 milj. euroa, laskua vuodessa on 0,6 milj. euroa. Vuosikate, joka ilmoittaa tuloksen ennen poistoja, on 3,3 milj. euroa ylijäämäinen. Vuotta aiemmin vuosikate oli 4,8 milj. euroa ylijäämäinen.

Tilikauden poistoja on kirjattu 4,1 milj. euroa, ja poistojen jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui -0,7 milj. euroa. Hannunniitun ja Varissuon asuintaloista tehtiin 0,4 milj. euron asuintalovaraukset, jotka poistoeron lisäyksenä kasvattavat tilikauden alijäämää, ja tilikauden alijäämäksi muodostuu 1,2 milj. euroa. Sisäisiä korkoja ei laskettu, koska laskennassa käytettävä 12 kk:n euribor oli 31.12.2016 negatiivinen.

Seurakuntayhtymän keskuskirjanpidon talousarvioon oli budjetoitu 2,2 miljoonan euron alijäämä. Tilinpäätöksestä löytyy tulokseen positiivisesti vaikuttavia asioita, ja näitä ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja lomarahavelan pieneneminen kilpailukykyopinmuksen johdosta.

Kiinteistötoimessa on käyttöomaisuuden myyntivoittoja seitsemästä asunto-osakkeesta 0,6 milj. euroa. Talousarviossa oli näihin tuottoihin varattu miljoona euroa. Toinen tulosta parantava tekijä oli lomarahavelan pieneneminen sivukuluineen 0,3 milj. eurolla. Ilman näitä positiivisia vaikutuksia tulos olisi tilikaudelta 2 milj. euroa alijäämäinen.

Kassavarojen muutos rahoituslaskelmassa on 1,2 milj. euroa, kassavarat vuoden lopussa ovat 26 milj. euroa. Investointeja tehtiin 2 milj. eurolla, investointituloja toteutui 0,1 milj. euroa. Taseen loppusumma on 239. milj. euroa, josta oman pääoman osuus on 50,2 %, 120 milj. euroa.

Hautainhoitorahasto

Hautainhoitorahaston tuottojen kokonaissumma on 2,8 milj. euroa, kasvua on 0,9 %. Hautojen hoitotuotot ovat 1,2 milj. euroa ja vuokratuotot ovat 1,5 milj. euroa. Hautainhoitorahastosta maksettiin henkilöstökuluja yhteensä 2,2 milj. euroa ja muita toimintakuluja on 1,5 milj. euroa. Hautainhoitorahaston vuosikate on 6,6 milj. euroa ja poistojen jälkeen tulos on 6,5 milj. euroa. Tilinpäätössiirtotona tilinpäätöksessä on Jaanin ja Pernon asuintaloista tehtyjen asuintalovarausten vuoksi syntynyt 197 t euron poistoero. Tilikauden ylijäämä on 6,3 milj. euroa. Taseen loppusumma on 94,9 milj. euroa, josta oman pääoman osuus on noin 90 %, 85,3 milj. euroa.

Hautainhoitorahaston talous on vakaalla pohjalla ja tulokertymä on riittävä sitoumuksiin nähden.

Piikkiön hautainhoitorahasto

Piikkiön seurakunnan liittyessä 1.1.2009 Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymään jätettiin Piikkiön hautainhoitorahasto omaksi talousyksiköksi, jossa käsitellään vain 31.12.2008 voimassa olleet hoitotalletukset niiden loppumisajankohtaan asti ja kaikki 1.1.2009 jälkeen Piikkiön hautausmaalle tehdyt hoitositoumukset tehdään Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautainhoitorahastoon. Piikkiön seurakunnan 31.12.2008 tasekirjan mukaan Piikkiön hautausmaalla oli 166 kpl hautojen ainaishoitoja ja 227 kpl hautojen määräaikaistalletuksia.

Vuonna 2016 määräaikaishoidossa oli 51 hautaa. Viimeiset 31.12.2008 mennessä tehdyt Piikkiön hautainhoitorahastoon sisältyvät hoitosopimukset päättyvät vuonna 2024. Rahastossa hautojen hoitotulot ovat 2.800 euroa ja toimintakulut ovat 43.181 euroa, tulos on alijäämäinen tilikaudelta 40.348 euroa, ja rahaston pankkitilillä on varoja 1,05 euroa. Oma pääoma on -264.719 euroa ja koostuu edellisten tilikausien 224.371 euron alijäämästä ja kuluneen tilikauden 40.348 euron alijäämästä.

Testamenttirahasto

Testamenttirahaston ylijäämä tilikaudelta on 1,2 milj. euroa. Testamenttirahastojen pääomia on yhteensä 64 kpl, ja rahastojen pääomat 31.12.2016 ovat yhteensä 10,8 milj. euroa.

Vapaiden varojen rahastossa tilivuoden alijäämä on 61.200 euroa ja rahastojen pääomat yhteensä vuoden lopussa ovat 0,5 milj. euroa.

Kolehteja toimintavuoden aikana tilitettiin taloustoimiston kautta 0,3 milj. euroa.

Investoinnit

Talousarvion satunnaisiin tuloihin oli talousarviossa budjetoitu 1 miljoona euroa asunto-osakkeiden ja kiinteistöjen myyntiä. Vuodelta 2016 on tilikartasta poistunut satunnaiset erät ja tämän vuoksi nämä tulot on kirjattu tuloslaskelmaan käyttöomaisuuden myyntituloihin. Kiinteistötoimessa on käyttöomaisuuden myyntivoittoja seitsemästä huoneistosta 0,6 milj. euroa.

Investointeja on tilikauden aikana tehty 1,9 milj. eurolla. Kirkkovaltuusto on tilikaudella myöntänyt lisämäärärahaa. Investoinneissa tuloja ovat asunto-osakkeiden myynnit 0,1 milj. euroa. Investointien bruttototeutuma tilikaudella on 96,8 % ja nettototeutuma on 92,7%.

Sijoitustoiminta

Seurakuntien rahavarojen hoito siirrettiin vuonna 2008 Pohjola Varainhoito Oy:lle kilpailutuksen perusteella. Rahastosalkkuja on kolme.

Keskuskirjanpidon rahastosalkun ylijäämä tilivuonna on 1,1 milj. euroa. Varasto lisääntyi 964.000 eurolla. Edellisten vuosien ylijäämiä on 6,4 milj. euroa ja oma pääoma on 24 milj. euroa. Aiempina vuosina on varoja kotiutettu 20 milj. euroa, tilikaudella 2016 ei ole kotiutettu varoja.

Hautainhoitorahaston rahastosalkun ylijäämä tilivuonna on 7,5 milj. euroa. Varasto lisääntyi 5,4 milj. eurolla. Edellisten vuosien ylijäämiä on 20,7 milj. euroa ja oma pääoma on 63,4 milj. euroa. Aiempina vuosina on varoja kotiutettu 3,7 milj. euroa, tilikaudella 2016 kotiutettiin varoja 1,7 milj. euroa.

Testamenttirahaston rahastosalkun ylijäämä tilivuonna on 1,2 milj. euroa, ja varaston lisäys on saman verran. Edellisten vuosien ylijäämiä on 1,4 milj. euroa ja oma pääoma on 6 milj. euroa. Aiempina vuosina on varoja kotiutettu 0,6 milj. euroa, tilikaudella 2016 ei ole kotiutettu varoja.

Lapsivaikutusten arviointi:

Tilinpäätöksen allekirjoittamisella ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää allekirjoittaa vuoden 2016 tilinpäätöksen ja lähettää sen tilintarkastajille tarkastusta varten.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Liitteet Liite 5 Tilinpäätös
Liite 6 Tilinpäätösyhteenveto

Jakelu Tilintarkastajat

Talousarvion toteutumavertailu pääluokittain ja investointien toteutumavertailu helmikuulta
42/02.00.02.00/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 148

Esittelijä: vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Helmikuun toteutumavertailu pääluokittain ja investointien toteutumavertailu ovat liitteinä.

Toteutumavertailussa on huomioitava, että tulojen edessä on miinusmerkki ja kulut ovat ilman etumerkkiä. Investointien toteutuminen on 226.222 euroa ja toteutumaprosentti on 8,6. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on sama kuin vuosikate, 1,3 milj. euroa. Rahoitustoiminnan rahavirta on 662 t euroa ja rahavarojen muutos on 1,9 milj. euroa.

Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) palvelukeskusmaksut ovat tammi-helmikuulta yhteensä 33.866 euroa, toteutuma eriteltynä on seuraava:

	palvelukeskusmaksut
Palkat ja palkkiot	12 501,83
Matka- ja kululaskut	318,5
Ostolaskut	6 704,32
Myyntireskontratosite	4 292,32
Maksuliikenne	1 428,84
Tuntiperusteinen maksu	8 619,84
	<hr/>
	33 865,65

Lapsivaikutusten arviointi: Keskuskirjanpidon tiliaseman ja investointien toteutumavertailun tiedoksisaannilla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee tietoonsa saaduksi helmikuun toteutumavertailun pääluokittain ja investointien toteutumavertailun.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Liitteet Liite 7 Toteutumavertailut 1.2.2017

Jakelu Ei jakelua

Avustusanomus hankkeeseen "Kun valas hotkaisi Joonan"- konsertti ja akvaarionäyttely

117/02.03.00.01/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 149

Esittelijä: vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Taloustoimistoon on tullut kirkkoneuvostolle osoitettu anomus, jossa anotaan "Kun valas hotkaisi Joonan"-konserttiin ja akvaarionäyttelyhankkeeseen rahoitusta 5.500 euroa.

Näyttely avataan 27.7.2017 "Kun valas hotkaisi Joonan"-konsertissa Tall Ships Racen aikaan, ja viimeinen esilläolopäivä on 1.8.2017. Tarkoituksena on tuottaa kaupunkilaisille sekä kaupungin ja kirkon vieraille veloituksetta iloa ja mielenrauhaa ottamatta kantaa elämäkatsomuksiin tai eri elämäntilanteisiin.

Hankkeessa mukana olevat kalat ja kasvit on tarkoitus palauttaa koteihinsa turvallisesti ja ammattilaisen toimesta näyttelyn jälkeen, mutta irtain, jota Akvaariopiste ei voi vuokrata (lasiset altaat ja suodatin, valo ja lämmitin sekä pohjamateriaalit, hiekka) jää yhtymän omistukseen, sillä Akvaariopiste ei voi hyödyntää niitä. Näiden tarvikkeiden sijoituksesta on ajateltu, että ne voitaisiin joko lahjoittaa jollekin taholle (vanhainkoti, koulu, sairaala, seurakuntakoti), tai halukkaat voisivat lunastaa ne Yhteisvastuun nimiin laittamalla pienen summan Yhteisvastuulippaaseen.

Kustannukset hankkeen akvaarioihin laitteineen sekä rekvisiittatarvikkeisiin ovat 3.635 euroa. Kalat ja kasvit saadaan lainaksi vastikkeetta, mutta mahdolliset kalojen kuolemat ja menetykset tulevat järjestäjän korvattaviksi. Hanke tarvitsee varoja vielä Veli Kujalan sävellyksen muokkaamiseen ja esitysoikeuksien lunastamiseen 500 euroa, sekä näyttelijä Valtteri Roihan palkkioon 200 euroa +sosiaalikulut. Lisäksi kuluja menee tiedottamiseen ja joihinkin tarvikkeisiin. Tarvikkeiden kuluista on vesiletkun hinnaksi kerrottu 100 euroa, muut tarvikehinnat ja tiedotuksen kulut eivät ole tiedossa. Tiedotus hoidetaan itse, kustannuksia tulee monistuksesta, näihin kohtuullinen arvio on 300 euroa. Konsertin valaisee Ranlink/Viljami Ranki, jonka kustannukset ovat 300–500 euroa. Tällöin kustannukset ovat noin 5.300 euroa. On myös varaudutta joihinkin yllättäviin menoihin ja mahdollisiin kalakuolemista aiheutuviin korvauksiin.

Kustannuspaikalle 1002900227, Muut tapahtumat kirkkoneuvoston päätöksellä, on budjetoitu 10.000 euroa ja kirkkovaltuusto on myöntänyt 45.000 euron lisämäärärahan kokouksessaan 2.2.2017. Tästä on varattu 15.000 euroa Paavo Nurmi Legacy, Festival ja

Games -kokonaisuuteen ja 10.000 euroa Cloud-festivaaliin, joten kustannuspaikalla on määrärahaa jäljellä 30.000 euroa.

Lapsivaikutusten arviointi:

Lapset osallistetaan hankkeessa, joten avustuksen myöntämisellä hankkeelle on kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys:

Taloustoimistoon on tullut kirkkoneuvostolle osoitettu anomus, jossa anotaan "Kun valas hotkaisi Joonan"-konserttiin ja akvaarionäyttelyhankkeeseen rahoitusta 5.500 euroa.

Näyttely avataan 27.7.2017 "Kun valas hotkaisi Joonan"-konsertissa Tall Ships Racen aikaan, ja viimeinen esilläolopäivä on 1.8.2017. Tarkoituksena on tuottaa kaupunkilaisille sekä kaupungin ja kirkon vieraille veloituksetta iloa ja mielenrauhaa ottamatta kantaa elämäkatsomuksiin tai eri elämäntilanteisiin.

Hankkeessa mukana olevat kalat ja kasvit on tarkoitus palauttaa koteihinsa turvallisesti ja ammattilaisen toimesta näyttelyn jälkeen, mutta irtain, jota Akvaariopiste ei voi vuokrata (lasiset altaat ja suodatin, valo ja lämmitin sekä pohjamateriaalit, hiekka) jää yhtymän omistukseen, sillä Akvaariopiste ei voi hyödyntää niitä. Näiden tarvikkeiden sijoituksesta on ajateltu, että ne voitaisiin joko lahjoittaa jollekin taholle (vanhainkoti, koulu, sairaala, seurakuntakoti), tai halukkaat voisivat lunastaa ne Yhteisvastuun nimiin laittamalla pienen summan Yhteisvastuulippaaseen.

Kustannukset hankkeen akvaarioihin laitteineen sekä rekvisiittatarvikkeisiin ovat 3.635 euroa. Kalat ja kasvit saadaan lainaksi vastikkeetta, mutta mahdolliset kalojen kuolemat ja menetykset tulevat järjestäjän korvattaviksi. Hanke tarvitsee varoja vielä Veli Kujalan sävellyksen muokkaamiseen ja esitysoikeuksien lunastamiseen 500 euroa, sekä näyttelijä Valtteri Roihan palkkioon 200 euroa +sosiaalikulut. Lisäksi kuluja menee tiedottamiseen ja joihinkin tarvikkeisiin. Tarvikkeiden kuluista on vesiletkun hinnaksi kerrottu 100 euroa, muut tarvikehinnat ja tiedotuksen kulut eivät ole tiedossa. Tiedotus hoidetaan itse, kustannuksia tulee monistuksesta, näihin kohtuullinen arvio on 300 euroa. Konsertin valaisee Ranlink/Viljami Ranki, jonka kustannukset ovat 300–500 euroa. Tällöin kustannukset ovat noin 5.300 euroa. On myös varauduttu joihinkin yllättäviin menoihin ja mahdollisiin kalakuolemista aiheutuviin korvauksiin.

Kustannuspaikalle 1002900227, Muut tapahtumat kirkkoneuvoston päätöksellä, on budjetoitu 10.000 euroa ja kirkkovaltuusto on myöntänyt 45.000 euron lisämäärärahan kokouksessaan 2.2.2017.

Tästä on varattu 15.000 euroa Paavo Nurmi Legacy, Festival ja Games -kokonaisuuteen ja 10.000 euroa Cloud-festivaaliin, joten kustannuspaikalla on määrärahaa jäljellä 30.000 euroa.

Lapsivaikutusten arviointi:

Lapset osallistetaan hankkeessa, joten avustuksen myöntämisellä hankkeelle on kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää myöntää hankkeelle, "Kun valas hotkaisi Joonan" - konsertti ja akvarionäyttely rahoitusta 5.500 euroa. Avustus maksetaan kustannuspikalta 1002900227 Muut tapahtumat kirkkoneuvoston päätöksellä.

Asiaan liittyvät liitteet ovat esityksen liitteinä.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

Liitteet

Liite 8 Kun valas hotkaisi Joonan

Jakelu

Anu Åberg
Taloustoimisto

Seurakuntayhtymän osasto Häät-tapahtumassa

111/02.03.00.01/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 150

Esittelijä: vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä osallistui Häät-tapahtumaan Logomossa 28.–29.1.2017 kirkkoneuvoston päätöksellä 28.4.2016 § 124. Tiedotustoimisto toimi aikaisempien vuosien tapaan Häät-tapahtumassa seurakuntayhtymän osaston järjestävänä yksikkönä. Tapahtumassa kävi tammikuussa 3 987 häitä suunnittelevaa nuorta aikuista ja heidän ystäviään, vanhempiaan ja lapsiaan. Monet pysähtyivät kysymään kirkkojen varaamisesta, häämusiikista, vihkikaavoista, pappien ja kanttorien varauksista ja avioliiton siunaamisesta sekä eri kirkko- tai uskontokunnista olevien vihkimisestä.

Tammikuussa Logomon luentosalissa pidettiin molempina messupäivänä luento kirkkohäiden käytännön järjestelyistä. Osallistujia oli yhteensä 100 henkilöä. Lauantaina luennon piti pastori Anna Hälli Katariinanseurakunnasta ja sunnuntaina pastori Tiinakaisa Honkasalo Tuomiokirkkoseurakunnasta. Osastolla päivystivät edellisten lisäksi pastori Kalle Toivo Kaarinan seurakunnasta, pastori Remo Ronkainen Katariinanseurakunnasta, catering-palveluja markkinoiva keittiömestari Harri Virtanen Heinänokan leirikeskuksesta ja Paula Heino viestintäyksiköstä.

Tapahtumaan osallistumisen tiedossa olevat kulut 21.3. ovat kokonaisuudessaan 3.238,26 euroa, mutta tässä eivät ilmeisesti ole vielä kaikki kulut. Tiedotustoimisto on anonut kirkkoneuvostolta enintään 5.000 euron määrärahasiirtoa kustannuspaikalta 1002050111 *Osallistuminen messuihin kirkkoneuvoston päätöksellä* kustannuspaikalle 1002100354 *Häämessut*. Vuoden 2017 talousarviossa kustannuspaikalla 1002050111 *Osallistuminen messuihin kirkkoneuvoston päätöksellä* on 15.000 euron määräraha, josta voidaan kirkkoneuvoston päätöksellä osoittaa järjestävälle yksikölle määrärahaa messuille osallistumisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Vuonna 2018 Häät-tapahtuma järjestetään Logomossa 27.–28.1. Tiedotustoimisto anoo kirkkoneuvostolta oikeutta osallistua tapahtumaan. Kirkkoneuvostoon tulee vuonna 2018 erikseen käsiteltäväksi määrärahan myöntäminen toteutuneiden kulujen kattamiseen.

Lapsivaikutusten arviointi: Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän osallistumisella ja määrärahan myöntämisellä Häät-tapahtumaan ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Eesitys

Kirkkoneuvosto päättää, että

- 1) kustannuspaikalta 1002050111 *Osallistuminen messuihin kirkkoneuvoston päätöksellä* siirretään toteutuneiden kustannusten mukainen määräraha, kun se on selvillä, kuitenkin enintään 5.000 euroa, kustannuspaikalle 1002100354 *Häämessut*.
- 1) seurakuntayhtymä osallistuu omalla osastolla Logomossa 27.–28.1.2018 järjestettävään Hää-tapahtumaan.

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.

Päätös

Eesitys hyväksyttiin.

Jakelu

Tiedotuspäällikkö Paula Heino
Taloustoimisto

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän osasto Turun kirjamessuilla 6.-8.10.2017

110/02.03.00.01/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 151

Esittelijä: vt. talousjohtaja Jaana Hörkkö

Esittely: Turun kirjamessut järjestetään 6.–8.10.2017 Turun Messu- ja Kongressikeskuksessa.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on osallistunut jo useana vuonna kirjamessuille. Seurakuntayhtymän osastolla on ollut myytävänä kristillistä kirjallisuutta Kirjapajalta ja Aurinkokustannukselta. Ilman seurakuntayhtymän osastoa messujen hengellinen kirjallisuus jäisi vähiin. Lisäksi osastolla on ollut jaettavana seurakuntien kausiesitteet ja materiaalia retriiteistä. Eri vuosina osastolla on ollut lisäksi muita ajankohtaisteemoja. Tänä vuonna osastolla näkyy vielä reformaation merkkivuosi ja Suomi 100 juhlavuosi. Osastolla ovat myös esillä vuoden kristillinen kirja -ehdokkaat, jotka tiedotustoimikunnan puheenjohtaja Harri Raitis on esitellyt messuilla.

Arkkipiispa Kari Mäkinen on kutsunut työryhmän järjestämään kirjamessuille kirkollista ohjelmaa. Työryhmään on kutsuttu Tapani Rantala, Jaana Rantala, Kari J. Kettula, Laura Tikkanen, Harri Raitis, Risto Leppänen, Mika Pajunen tuomiokapitulin edustajana ja Pekka Rehumäki kirkkohallituksesta. Tavoitteena on järjestää jokaiselle messupäivälle vähintään yksi kirkkoa ja kristillistä uskoa käsittelevä ohjelma. Siioninvirsiseurat ovat messuohjelmassa sunnuntaina 8.10. klo 12 ja uutena ohjelmana on tulossa kirkkoilta Tuomiokirkossa. Myös muita ohjelmaosuuksia on suunnitteilla eri päiville.

Ensi syksyn osaston koko on 7 x 6 m eli 42 neliometriä. Osaston vuokra on 6.540 euroa (sisältäen alvin). Lisäksi kuluihin tulee Turun Sanomien kirjamessuliitteen lehti-ilmoitus, otsalautojen teippaus ja kalustokuluja sekä vapaaehtoisten päivystäjien lounas- ja kahvikulut. Yhteensä kuluja on noin 10 000 euron edestä. Vuonna 2016 kirjamessuilla oli 23 000 kävijää. Kirjamessuosastolla ovat päivystäneet maksutta seurakuntien työntekijät ja Hiljaisuuden ystävät ry:n jäsenet sekä viestinnän väki. Kuljetusapua on saatu huoltokeskuksesta.

Tiedotustoimikunta esittää yhteiselle kirkkoneuvostolle, että seurakuntayhtymä osallistuu messuille omalla osastolla ja anoo kirkkoneuvostolta kirjamessuosastoa varten 10 000 euroa, josta toteutuneiden kustannusten mukaan siirretään määräraha kustannuspaikalle 1002100355, *Kirjamessut*.

Lapsivaikutusten arviointi: Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän osallistumisella ja määrärahan myöntämisellä kirjamessuille ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys

Kirkkoneuvosto päättää, että

1) seurakuntayhtymä osallistuu omalla osastolla Turun Messu- ja Kongressikeskuksessa 6.–8.10.2017 järjestettäville kirjamessuille, ja seurakuntayhtymän kirjamessuosaston järjestävä yksikkö on tiedotustoimisto

1) toteutuneiden kustannusten mukaan myönnetään enintään 10.000 euron määräraha kustannuspaikalta 1002050111 *Osallistuminen messuihin kirkkoneuvoston päätöksellä, kustannuspaikalle 1002100355 Kirjamessut.*

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu

Paula Heino
Taloustoimisto

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän leirikeskuskuljetusten liikennöitsijän valitseminen vuosille 2017-2018

286/02.06.01.00/2016

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 152

Esittelijä: Yhteisten työmuotojen johtaja Hannu Hurme

Esittely: Hannu Hurmeen listalle

Yhteinen kirkkoneuvosto on päätöksellä 19.1.2017 § 28 valinnut Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän leirikuljetusten liikennöitsijäksi ajalle 1.1.2017-31.12.2018 Turun Citybus Oy:n.

Päätöksen tekemisen jälkeen on kuitenkin ilmennyt, ettei päätökseen liitetty valitusosoitus ollut oikea, minkä seurauksena kaikilla asianosaisilla ei ole ollut oikeita tietoja oikeusturvakeinoista. Tästä syystä yhteiselle kirkkoneuvostolle ehdotetaan, että tehty hankintapäätös kumotaan ja asiassa tehdään uusi hankintapäätös, johon liitetään oikeat tiedot sisältävä valitusosoitus. Näin asianosaiset saavat käyttöönsä oikeat tiedot oikeusturvakeinoista ja saavat käyttöönsä uuden muutoksenhakuajan.

Päätöksen kohteena oleva tarjouskilpailutus ilmoitettiin avoimena tarjouskilpailuna Hankintailmoitukset-järjestelmässä (<http://hilma.fi>). Tarjouspyyntö oli laadittu siten, että Kunstenniemen liikennöinti oli oma kokonaisuutensa ja muut leirikeskukset ominaan. Tällä menetelmällä tavoiteltiin sen mahdollistamista, että Kunstenniemeen voisi tulla eri liikennöitsijä kuin muualle.

Määräaikaan, 26.11.2016, mennessä saapui 4 tarjousta. Tarjouksen esittivät Jalobus Oy, Valtasen Liikenne Oy, Tilausliikenne Erikoisjope Oy ja Turun Citybus Oy. Yhteenveto tarjouksista on liitteessä 2 as x/ytj. Tarjouksista jouduttiin puutteellisena (puutteellinen ajoneuvoerittely) hylkäämään Jalobus Oy:n tarjous sekä myöhässä palautettu Vainion Liikenne Oy:n tarjous.

Tarjoukset liitteenä.

Vertailussa tarjoukset pisteytettiin liitteessä olevan taulukon mukaisesti ja eniten pisteitä sai Turun Citybus Oy.

Kasvatusasiain johtokunta käsitteli asiaa § 137/2016 14.12. ja päätti esittää yhteiselle kirkkoneuvostolle, että Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän leirikuljetusten liikennöitsijäksi ajalle 1.1.2017-31.12.2018 valitaan Turun Citybus Oy.

Liitteenä Turun Citybus Oy:n kanssa allekirjoitettava sopimus leiri-

kuljetuksista.

Esitys: Yhteinen kirkkoneuvosto kumoaa 19.1.2017 tehdyn päätöksen § 28 ja päättää, että Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän leirikuljetusten liikennöitsijäksi ajalle 1.1.2017-31.12.2018 valitaan liitteenä olevan sopimuksen mukaisin ehdoin Turun Citybus Oy.

Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu asian käsittelyn aiemmissa vaiheissa

Hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeuteen ovat mahdollisia.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Asiakohta tarkastetaan kokouksessa.

Liitteet Liite 9 Hankintaoikaisu ja valitusosoitus
Liite 10 Leirikeskuskuljetusten kilpailutus

Jakelu Turun Citybus Oy
Tilausliikenne Erikoisjope Oy
Valtasen Liikenne Oy
Jalobus Oy
Vainion Liikenne Oy
Taina Vuorimies
Kasvatusasiain johtokunta

Kasvatusasiain johtokunnan varapuheenjohtajan valitseminen toimikaudelle 2017 - 2018

8/00.00.01.03/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 153

Esittelijä: Yhteisten työmuotojen johtaja Hannu Hurme

Esittely: Yhteinen kirkkovaltuusto valitsi kokouksessaan 2.2.2017 kasvatusasiain johtokunnan vuosille 2017-2018 ja johtokunnan puheenjohtajaksi Jaana Jaakolan.

Kasvatusasiain johtokunta on järjestäytynyt kokouksessaan 21.3.2017 ja valinnut varapuheenjohtajaksi toimikaudelle 2017-2018 Jukka Laineen.

Ote kasvatusasiain johtokunnan pöytäkirjasta liitteenä.

Lapsivaikutusten arviointi:

Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu asian käsittelyn aiemmissa vaiheissa.

Esitys: Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsee tietoonsa saatetuksi Jukka Laineen valinnan kasvatusasiain johtokunnan varapuheenjohtajaksi toimikaudelle 2017-2018.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Liitteet Liite 11 Ote kasvatusasiain johtokunnan pöytäkirjasta § 25/2017

Jakelu Kasvatusasiain johtokunta
Jukka Laine

Varhaiskasvatuksen yksikön kesäkerhojen hinnat

116/02.09.01.00/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 154

- Esittelijä: Yhteisten työmuotojen johtaja Hannu Hurme
- Esittely: Kasvatusasiain johtokunta on § 27/2017 21.3. käsitellyt varhaiskasvatuksen yksikön kesäkerhojen hintoja kesälle 2017 ja päätynyt pitämään hinnat vuoden 2016 hintojen tasolla, kolmen viikon kerhon osalta 85 euroa ja neljän viikon kerhon osalta 115 euroa. Maksu kattaa kerhoissa tarjottavan lämpimän aterian sekä ohjelman ja on saman suuruinen kaikissa kerhoissa riippumatta lapsen läsnöolopäivistä.
- Ote Kasvatusasiain johtokunnan pöytäkirjasta liitteenä.
- Lapsivaikutusten arviointi:
Lapsivaikutusten arviointi on suoritettu asian käsittelyn aiemmissa vaiheissa.
- Esitys: Yhteinen kirkkoneuvosto vahvistaa Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kesäkerhojen hinnoiksi kesälle 2017 85 euroa kolmen ja 115 euroa neljän viikon kerhon osalta.
- Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.
- Päätös: Esitys hyväksyttiin.
- Liitteet Liite 12 Ote kasvatusasiain johtokunnan ptk § 27/2017: kesäkerhojen hinnat
- Jakelu Kasvatusasiain johtokunta
Kaisa Rantala

Omakotitontin vuokraoikeuden siirto

102/03.01.00.02/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 155

Esittelijä: Kiinteistöjohtaja Seppo Kosola

Esittely: Turun kaupungin Kastussa, osoitteessa Markulantie 6 b, sijaitsevan tontin nro 13, kiinteistötunnus 853-82-13-13-L1, vuokraoikeus on siirtynyt Anita Malolle ja Lauri Lyytikäiselle 23.2.2017 päivätyllä kauppakirjalla.

Ostaja pyytää vuokranantajaa merkitsemään tiedoksi vuokraoikeuden siirron voidakseen kirjata sen maanmittauslaitoksessa.

Lapsivaikutusten arviointi: Omakotitontin vuokraoikeuden siirrolla ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi, että Turun kaupungin Kastussa, osoitteessa Markulantie 6 b, sijaitsevan tontin nro 13, vuokraoikeus on siirtynyt Anita Malolle ja Lauri Lyytikäiselle 23.2.2017.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Jakelu

- Kiinteistötoimisto
- Anita Malo ja Lauri Lyytikäinen

Asunto-osakkeen myynti (Parrantie 1 B 26, Turku)

101/03.01.01.00/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 156

Esittelijä: Kiinteistöjohtaja Seppo Kosola

Esittely: Kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 10.11.2016 talousarvion vuodelle 2017. Talousarviossa on tavoitteena saada satunnaisia tuloja 1.000.000 €. Nämä on tarkoitus saavuttaa myymällä keskuskirjanpidon asuntoja, jotka ovat ns. yksittäisiä asuntoja.

Nyt on saatu hyväksyttävissä oleva tarjous Turussa sijaitsevasta asunnosta. Asunto ja tarjoushinta kuuluu seuraavasti:

Asunto Oy Kastunpuisto, Parrantie 1 B 26, Turku

Rakennus on valmistunut vuonna 1963, huoneisto käsittää kaksi huonetta ja keittiön kooltaan 48 m² toisessa kerroksessa.

Asunnosta on saatu tarjous suuruudeltaan 80.000 €, joka on velaton kauppahinta. Asunnon lainaosuus on n. 7.992 €, jolloin ostaja maksaa seurakuntayhtymälle n. 72.008 €. Kiinteistötoimiston mielestä saatava kauppahinta on hyväksyttävissä ja esittää, että asunto myydään.

Lapsivaikutusten arviointi: Asunto-osakkeen myynnillä ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää myydä seuraavin ehdoin asunto-osakkeen osoitteessa Parrantie 1 B 26, Turku:

- asunto-osakkeiden nrot 1273 - 1320
- velaton kauppahinta 80.000 €
- osakkeisiin kohdistuva lainaosuus on n. 7.992 €. Ostaja ottaa vastatakseen lainaosuuden, jolloin käteisenä maksettu kauppasumma on n. 72.008 €.
- kauppahinta maksetaan viimeistään 30.4.2017
- omistus- ja hallintaoikeus siirtyy koko kauppahinnan maksun jälkeen
- ostaja vastaa yhtiövastikkeesta, yhtiölle suoritettavista maksuista ja muista huoneistoon kohdistuvista maksuista 1.5.2017 alkaen.

Edelleen kirkkoneuvosto valtuuttaa vuokrauspäällikkö Henri Lievosen allekirjoittamaan asunnon kauppakirjan ja ottamaan vastaan kauppahinnan, siirtämään sen seurakuntayhtymän pankkitilille sekä siirtämään asunnon osakekirjat ja luovuttamaan ne

ostajalle.

Lisäksi kirkkoneuvosto päättää hyväksyä ja allekirjoittaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksen jälkeen.

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.

Päätös:

Eesitys hyväksyttiin.

Jakelu

Vuokrauspäällikkö Henri Lievonen

Asunto-osakkeen myynti (Rakuunatie 62 G 65, Turku)

119/03.01.01.00/2017

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 157

Esittelijä: Kiinteistöjohtaja Seppo Kosola

Esittely: Kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 10.11.2016 talousarvion vuodelle 2017. Talousarviossa on tavoitteena saada satunnaisia tuloja 1.000.000 €. Nämä on tarkoitus saavuttaa myymällä keskuskirjanpidon asuntoja, jotka ovat ns. yksittäisiä asuntoja.

Nyt on saatu hyväksyttävissä oleva tarjous Turussa sijaitsevasta asunnosta. Asunto ja tarjoushinta kuuluu seuraavasti:

Asunto Oy Vasararinne, Rakuunatie 62 G 65, Turku

Rakennus on valmistunut vuonna 1963, huoneisto käsittää kaksi huonetta ja keittiön kooltaan 50 m² kolmannessa kerroksessa.

Asunnosta on saatu tarjous suuruudeltaan 100.000 €, joka on velaton kauppahinta. Asunnon lainaosuus on n. 17.091 €, jolloin ostaja maksaa seurakuntayhtymälle n. 82.909 €. Kiinteistötoimiston mielestä saatava kauppahinta on hyväksyttävissä ja esittää, että asunto myydään. Asunnossa ei ole tällä hetkellä vuokralaista.

Lapsivaikutusten arviointi: Asunto-osakkeen myynnillä ei ole kirkkojärjestyksen 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää myydä seuraavin ehdoin asunto-osakkeen osoitteessa Rakuunatie 62 G 65, Turku:

- asunto-osakkeiden nrot 2975 - 3024
- velaton kauppahinta 100.000 €
- osakkeisiin kohdistuva lainaosuus on n. 17.091 €. Ostaja ottaa vastatakseen lainaosuuden, jolloin käteisenä maksettu kauppasumma on n. 82.909 €.
- kauppahinta maksetaan viimeistään 1.6.2017
- omistus- ja hallintaoikeus siirtyy koko kauppahinnan maksun jälkeen
- ostaja vastaa yhtiövastikkeesta, yhtiölle suoritettavista maksuista ja muista huoneistoon kohdistuvista maksuista 1.6.2017 alkaen.

Edelleen kirkkoneuvosto valtuuttaa vuokrauspäällikkö Henri Lievosen allekirjoittamaan asunnon kauppakirjan ja ottamaan vastaan kauppahinnan, siirtämään sen seurakuntayhtymän pankkitilille sekä siirtämään asunnon osakekirjat ja luovuttamaan ne

ostajalle.

Lisäksi kirkkoneuvosto päättää hyväksyä ja allekirjoittaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksen jälkeen.

Muutoksenhakuoikeus oikaisuvaatimuksin.

Päätös:

Eesitys hyväksyttiin.

Jakelu

Vuokrauspäällikkö Henri Lievonen

Muut asiat

Yhteinen kirkkoneuvosto

Paavo Nurmi Games -tapahtumassa seurakuntayhtymällä on mahdollisuus järjestää omaa ohjelmaa yleisölle. Syyskuussa 2017 alkavat lähiöiden ja koulujen Paavo Nurmi -tapahtumat, joihin seurakuntien työntekijät voisivat olla mukana.

Muutoksenhaku

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 159

Pöytäkirjan liitteenä oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus.

Lisätietoja päätöksestä antaa esittelijä.

Kokouksen päättäminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 30.03.2017 § 160

Esitys: Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä

Oikaisuvaatimusohjeet ja
valitusosoitus

Yhteinen kirkkoneuvosto

Pöytäkirja 30.3.2017 § 136 -160

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Pöytäkirjan pykälät: 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160
	<u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pöytäkirjan pykälät: 144, 149, 150, 151, 154,
	<u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi. Pöytäkirjan pykälät:
	<u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:
	<u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevasta seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon. Pöytäkirjan pykälät: 152,

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot: • Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä Yhteinen kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Eerikinkatu 3 A, 3. kerros Postiosoite: PL 922 Sähköposti: turku.kirjaamo@evl.fi Pöytäkirjan pykälät: 144, 149, 150, 151, 154, Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisu n tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisu (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä Yhteinen kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Eerikinkatu 3 A, 3. kerros Postiosoite: PL 922 Sähköposti: turku.kirjaamo@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 152 Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisu voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähtetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisen jälkeen, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisu n sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisuun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSIOTUS

Valitus- viranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Turun hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4 Postiosoite: PL 32, 20101 Turku Telekopio: 029 56 42414 Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: 30 päivää</p> <ul style="list-style-type: none"> Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: <p>Käyntiosoite: Hämeenkatu 13 Postiosoite: PL 60, 20501 Turku Telekopio: 02 279 7001 Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>Eteläranta 8, PL 210, 00131 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 29 Meritullinkatu 10, 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo)</p>

	Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi
	<p>Valitus markkinaoikeuteen</p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-aikeita koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Muutoksenhaku-ajan laskeminen	Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.</p>
Valitus-asiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.
	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.